

Št. 114

**NOVEMBER
2015**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jakob Harisch, Jurij Kunaver,

Barbara Jozelj, Žiga Novak, Senko Juričič, Nina Stepanovič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez - posthumno, Janez Kompare, Laura Ličer,

Damjan Majkić, Lea Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Monika Buhančič

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Mestna občina
Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

foto: Aleksander Perić

Uvodnik:

1. NOVEMBER, DAN SPOMINA NA MRTVE

Vsi sveti, praznik vseh svetnikov in rajnkih, je bil v Sloveniji po 2. svetovni vojni najprej preimenovan v dan mrtvih, v dan spomina na mrtve pa se je z zakonom o praznikih preimenoval leta 1990. Na ta dan obeležujemo državni praznik in dela prost dan, kar pomeni, da zaposlenim ni potrebno v službo, šolarjem pa ne v šolo. Sprva so katoličani praznik praznovali 13. maja, papež Gregor IV. ga je leta 835 iz 13. maja prestavil na 1. november. Ljudsko izročilo, vezano na dan mrtvih se na Slovenskem nanaša na obredni kruh. Hlebčke, ki se imenujejo vahtiči ali krapci, so ljudje 1. novembra podarjali revežem in otrokom na pokopališčih, obred pa še vedno živi na Koroškem, Tolminskem in v Beneški Sloveniji.

Dan spomina na mrtve v različnih cerkvah praznujejo različno. V evangeličanski cerkvi za 1. november posebnih svečanosti ali bogoslužij ne prirejajo. Se pa na ta dan spominjajo svojih pokojnih, in na pokopališča odnesejo rože ter sveče. Na nedeljo pred vsemi svetimi in tudi na nedeljo po tem je v cerkvah veliko molitev, ob katerih se ljudje spominjajo svojih umrlih svojcev in jih priporočajo Bogu. Muslimani 1. novembra ne praznujejo. Svojih umrlih se spominjajo ob dnevih bajrama oziroma zadnji dan meseca ramadana. Takrat se odpravijo na pokopališče in izrečejo kakšno molitev. Tudi v pravoslavni cerkvi tega praznika ne praznujejo, pač pa so umrlim posebej posvečene štiri sobote v letu, ki se imenujejo zadušnice. Takrat se verniki zberejo v cerkvi pri maši ali na pokopališču. Navadno na grobove ne prinašajo cvetja, ampak jih okadijo s kadilom. Duhovnik iz posebne knjižice, čitule prebira imena vseh umrlih, ki se jih ljudje spominjajo in zanje molijo. V katoliški cerkvi je to praznik vseh svetih, saj se na ta dan pri mašah spominjajo vseh svetnikov, ki uradno nikoli ne bodo razglašeni za svetnike.

V nekaterih državah, na primer v Mehiki imajo posebne navade in običaje – pripravijo glasne zabave in se ob grobovih ob glasbi in hrani veselijo dolgo v noč.

Sam sem izrazil privrženec tovrstnega načina, saj bi z njim zagotovo zmanjšali porabo sveč, in bi bilo tako mogoče lepše tudi živim. Slovenija sodi med države, ki prižgejo največ sveč na leto. Pravzaprav več kot 20 milijonov, tako da letno sproduciramo okoli 4.500 ton ostankov nagrobnih sveč.

Želja za letošnji november bi bila, da bi bilo sorodstvo in prijateljstvo in zdrava zavest prisotna v vsakdanjem življenju, med vsemi nami, ne pa zgolj ob grobu, ko ne bomo več govorili, peli, igrali in ljubili.

Marre Čarre

Na sredi časopisa boste našli na dolgo vrsto imen. Gre za ljudi, ki so bili člani in članice našega društva, s katerimi smo se srečali in sodelovali v letih od 2005 do 2015. Večina izmed navedenih je imela izkušnjo ulice, brezdomstva, nekateri pa so bili tudi naši sodelavci/ke, podporniki/ce, prostovoljci/ke.

Nanje se spominimo velikokrat, ne le za dan mrtvih, a ob tej priložnosti objavljamo njihova imena.

Pogrešamo jih.

Uredništvo

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 3 **TO SEM JAZ**
- 5 **PRI MLADOSTNIKI V PREVZGOJNEM DOMU RADEČE**
- 6 **LIKOVNA STRAN**
- 8 **KRIŽARJEVA KOLUMNA**
- 9 **TATU ZGODBA**
- 10 **PLANETOID GERON**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 12 **ANEKDOTE IZ PRODAJE**
- 14 **DOGODKI**
- 18 **SOL IN KOPER**
- 19 **ULIČNI GLASBENIKI - INTERVJU: TOBY KUHN**
- 20 **GOSTUJOČI KOLUMNIST**
- 21 **KRALJ IN KRALJ**
- 22 **KRALJEVI RECENZOR**
- 24 **IZZA REŠETK**
- 25 **EHO IZ TOTEGA KONCA**
- 25 **LJUDSKA KUHA**
- 26 **pOdpiram**
- 28 **BREZPLAČNE PRIREDITVE**
- 28 **SMS-KOMENTARNICA**
- 30 **RAZVEDRILO**

To sem jaz:

BOGDAN

foto: arhiv KU

Sem Bogdan, star 60 let. Opisal bi se kot prijaznega, odprtega in optimističnega človeka, od soljudi pa pričakujem, da so iskreni do sebe in drugih. Prodajalec časopisa Kralji ulice sem vsega skupaj dve leti, po rodu iz okolice Celja, vendar se v Ljubljani trenutno veliko bolje počutim. Preden sem pristal na ulici, sem delal v kar nekaj firmah, ki pa so vse šle v stečaj. V trenutkih, ko sem najbolj potreboval pomoč in oporo, mi ni nihče priskočil na pomoč, počutil sem se popolnoma samega na celnem svetu. Bil sem tudi poročen in imam sina. S težkim srcem povem, da z njim nimam nikakršnih stikov. O tej življenjski izkušnji mi je težko govoriti.

Kot prodajalec časopisa se počutim v redu in sprejet, za silo živim. Za nekatere sem prijazen, se pa najdejo tudi taki, ki me ne marajo. Trenutno bivam v zavetišču na Poljanski in se preživljam le s prodajo časopisa. Rad bi sporočil vsem mojim strankam, da jim želim uspeh in veliko sreče v življenju. V življenju imam določene cilje, največji pa je ta, da se srečno prebijem skozi. Moj moto: življenje in zaupanje se izgubi samo enkrat.

V ŽIVLJENJU IMAM DOLOČENE CILJE, NAJVEČJI PA JE TA, DA SE SREČNO PREBIJEM SKOZI.

foto: Aleksander Petric

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV STARA ROBA, NOVA RABA

POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

Tel.: 059 010 075

www.robaraba.si

Usmerjamo stvari na prave konce.

Pridite, prinesite, odnesite.

Obratujemo vsak dan med 10.00 in 18.00,
ponedeljki med 12.00 in 18.00,
sobote med 10.00 in 14.00.

KRALJI
ULICE

"Enmu odveč, drugmu všeč."

STARA NOVA
ROBA

ŽIVLJENJE

ŽIVLJENJE NAJ BO PRAZNIK,
ENA ŽLAHTNA ŠTORIJA ZA SRCE IN ZA SPOMIN.
A DOGAJA SE VSEPOVSOD IN VSAK DAN,
DA PO SANJSKI POROKI V ZLATI KOČIJI,
V PLESNEM KORAKU PO RDEČI PREPROGI
SE PEKEL ODPRE.

ZA ZAPAHNJENIMI VRATI
RDEČE LUČKE V GLAVI PRIŽGE,
DA ZACVILI ALARM.
PREVRATNO SRHLJIVKO PREŽIVLJA,
ŠOPEK SE SUŠI, NI VEČ ROKE V ROKI,
TO UBOGO ŽIVLJENJE NE MORE OBSTATI.

KAJ MI POMAGA, ČE SI VSAK VEČER
IZTRGAM TO NESREČNO SRCE,
A JE ZJUTRAJ ŠE VEDNO TAM.

NOČI SO ČRNE, JUTRA ODNŠAJO STRUP,
LE ZVEZDE, TEŽKO CVETJE NEBA,
PRIŽIGAJO NOV DAN.

JAZ PA, KOT BI MOJE SRCE HODILO
IZVEN MOJEGA TELES,
S PRAZNI NAROČJEM SEM OBUPNO SAM,
NISEM NE ZA V PEKEL IN NE ZA V NEBESA.

KATARINA KALABA

ŽIVLJENJE JE LJUBEZEN,
LJUBEZEN SI TI,
BREZ NJE BILI BI ŽIVALI!
LJUBEZEN KREPA IN HKRATI KREPI,
ONA VES SVET NAM ZVRTI,
DA SE NAM ŽIVLJENJE BLEŠČI.

LAHKO JE LEPO, LAHKO PA BOLJ,
LJUBEZEN NOVO ŽIVLJENJE RODI,
VČASIH PA TUDI MORI.
ŽIVLJENJE JE POLNO ČUDNIH REČI
IN ŠE BOLJ ČUDNIH REČI
IN PRAV TAKO JE TUDI V LJUBEZNI.

ŽIVLJENJE JE LJUBEZEN, TO DRŽI,
VELIKO NAM DAJE IN NAS UČI,
LAHKO UGAŠA IN PRIŽIGA LUČI,
LAHKO NAM JEMLE IN DAJE MOČI,
A VČASIH JE GRDA IN NAS BOLJ.
KO IŠČEŠ LJUBEZEN JE NI,
KOT STRELA TE PRESENETI
KOT SONCE SE BLEŠČI,
KOT POTOČEK GORSKI ŽUBORI.

LJUBEZEN LAHKO ZASLEPI, ČLOVEKA OSLEPI,
HKRATI NAS VODI IN BOGATI.
ŽIVLJENJE NAM VEDNO POPESTRI,
ČETUDI NE PO NAŠI IZBIRI
TAKRAT SE NAM SVET DRUGAČE VIDI
IN DRUGAČNI SMO MI
KER NAS POVSEM OBNORI,
DA IMAMO BOLJ RADI TA SVET IN LJUDI.

OPEVA SE JO,
O NJEJ GOVORI,
DA NAS NJENA MOGOČNOST STRAŠI,
ČEPRAV SO NAJBOLJ POMEMBNE MALE STVARI.
POZORNOSTI, KI OHRANJAJO NAKLONJENOSTI.
TE MAJHNE PODROBNOSTI IN DRUGE NAŠE POSEBNOSTI
SO NAJVEČJE NUJNOSTI.
SAJ LE KDOR LJUBI
RESNIČNO IN POLNO ŽIVI,
BREZ LJUBEZNI PA NAS NI.

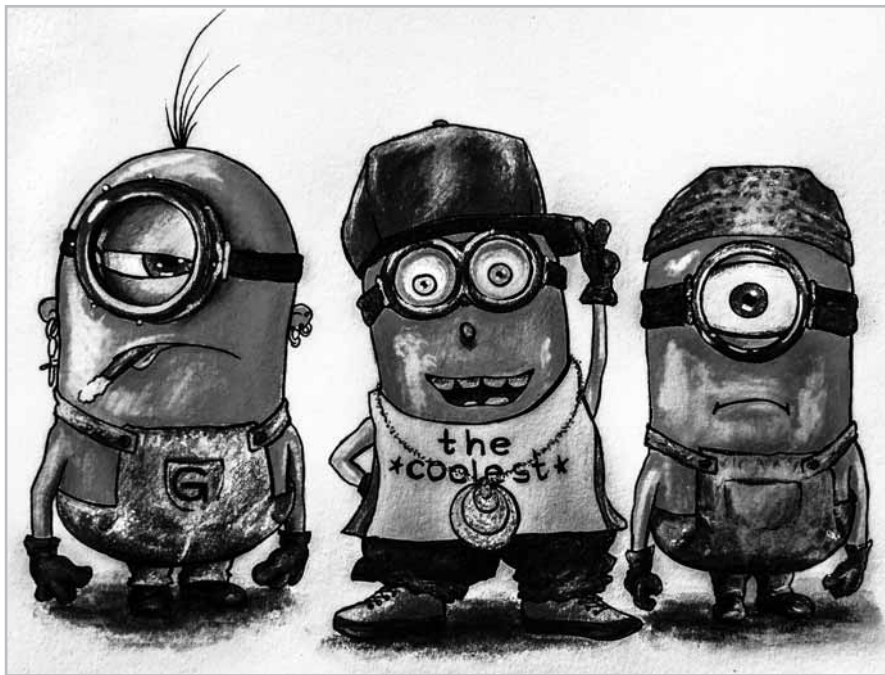
TROLČICA & SENAD

PRI MLADOSTNIKI V PREVZGOJNEM DOMU RADEČE

V sklopu projekta Lesena predstava sem, kot član društva Ekvator, približno pol leta izvajal glasbene delavnice s »fanti«, kot smo jih imenovali. Bilo je zaporsko, čeprav je šlo za prevzgojni dom, zapori pa niso namenjeni (pre)vzgoji. Totalne institucije so, kot privzeto, vselej locirane na idiličnih krajih, z vnanjimi dvorišči pravokotne oblike, v dotrajanih stavbah prvotno druge namembnosti in celo nastanjene osebe nemalokrat delujejo enako – v smislu, da želijo ven, obupano posedajo, kadijo in pljuvajo, obiskovalci pa so sočutni in zadržani. Dokler se dogajanje ne preseli v interior. V Radečah, za razliko od ameriških filmov, ni bilo izrazitih »subkulturnih otokov« oz. skupin a la nacija, skinheadi, metalci... bili so izraziti gazde, tihe (globokoderoče) vode, kaka polenta in kak izraziti, (pre)vzgoje potreben razvajenec, predvsem pa jugoturbofolk fanatiki, kar je vsemu skupaj dodajalo utrip »kafane«, ob fitnessu, pingpongu in malem ter ročnem nogometu.

Ker sam nisem socialni pedagog sem imel z delom v skupinah izrazite težave in bil nemalokrat povsem nemočen, ko so udeleženci »padli not'r« ali bolje – ko jih nisem znal zadostno, zadovoljivo zaposliti s kakšno zanimivejšo glasbeno vsebino. Takrat so razbili kak instrument, ali pa zaigrali nanj tako, da sem plesal bolj po njihovih kot po svojih notah. Tipično za razred, pa naj ga sestavlja kakršna koli mularija, ne zgolj smetana slovenskega »troublemakerstva«. Pri glasbenih urah ena na ena je bilo povsem drugače.

Kak okosteneli pedagog bi takoj nabil kako v slogu lažje »vodljivosti«, kak psiholog pa pridal, da take institucije pač vsebujejo zelo problematične in specifične psihološke profile posameznikov, praviloma s težjimi osebnostnimi motnjami. Skoncentriran na glasbo kot na univerzalen jezik se nisem toliko oziral na to, pa čeprav je – iskreno – šlo za poučevanje »bully-jev«,

Lea Artist Mihalic

ki v enem dnevu zaslužijo povprečno mesečno plačo, nekaj tako rekoč volčjih otrok (enega sem celo poimenoval »gremlin« saj se je do mene vedel enako kot kreature iz istoimenske filmske serije), ali mladih analfabetov, pri katerih večkratno ponavljanje najpreprostejših vzorcev, zelo dolgo ni prineslo nikakršnega napredka, pa pevec počenega glasu od verižnega kajenja, očitno pribitih od preveč pomirjeval. A prišlo je tudi do razodetja prenekaterih skritih talentov, interesov in postopoma se je vsak izrazil »po svoje«, in ne po načelih skupine oziroma otoka ali »klana«, kateremu je sicer pripadal. Tako smo pripravljali solo točke bobnanja, harmonike, petja, avtorskega rapa, nekaj tega pa tudi posneli. Fantje so nastopili na dveh prireditvah; v delu je bil sicer tudi zbor in tolkalska zasedba, a je zaradi zgoraj omenjenih ovir to ostalo zgolj v pripravi oziroma scenariju. Slednji se je tekom celotnega projekta gnetel, dopolnjeval in celostno prirejal. V ožji izbor so naposled prišli: nastop dua

harmonik, interpretacije Elvis Jackson, freestyle in avtorski rap ter skladba Mileta Kitića (sicer enega najbolj priljubljenih artistov za radeškimi zidovi). Fantje so blesteli. Brez matrice, brez ozvočenja. Izplačalo se je. Človekoljubno, prostovoljno, naporno delo, všteti furanje z vlakom gor in dol (cesta Ljubljana-Radeče pač ni najprijetnejša), je pripomoglo k bolj koristnemu preživljanju prostega časa, pa tudi procent fantov, ki so uspeli napredovati po režimu naj bi se tekom projekta znatno povečal. So pa taki projekti lahko konkretna logistična nadloga zavodom ali pa kar totalitarnim institucijam nasploh, saj se naenkrat začne v zavodu nekaj »dogajati«, nekaterim zaposlenim pa je potrebno še kaj več kot zgolj preživeti še en dan. *Ker je pač v življenju nekje in nekaj treba delati* (kot je zatrdil eden od tam zaposlenih pravosodnih policistov).

Rok

Ekvator
društvo za raziskovanje izključenosti zaznane

**NAJVEČJI DOBITEK NA LOTERII URESNIČI BOGATAŠEM NJIHOVE SANJE,
SIROMAKU PA LAŽNO UPANJE!**

GREGOR B. HANN

SARA JAKOPIČ - SARAJA

Risbe Sare Jakopič smo začeli v Kraljih ulice objavljati v lanski oktobrski številki. Gre za risbe mesta, ki vsebujejo veliko črnih površin in velikokrat zgledajo kot nočno nebo. Med tesno stisnjene hiše, ki me asociirajo na velemestno gnečo ali pa na stisnjenost starih obmorskih mest, se vpletajo človeški liki, praviloma lik ženske, dekleta z bujnimi lasmi, ki v risbe vnese okrogle in ovalne oblike. Risbe praviloma obsegajo še ponavljajoče se vzorce rib, zvezd ali redkeje drugih elementov. Le včasih je na risbi več kot ena oseba, običajno dve, pogosto pa se pojavlja še oblika, ki me spominja na majhen zarodek, ki raste v večplastni okrogli formaciji. Vse slike se nahajajo v manjšem bloku z usnjenimi platnicami, ki ga Saraja stalno nosi s seboj in ki je skoraj že povsem poln.

Bojan: Vem, da si lansko leto diplomirala na smeri likovna pedagogika na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, saj smo te lani junija »odkrili« na razstavi del diplomantk.

Kako pa si prišla v svet likovnosti?

Sara: Že od malega sem bila v tem. Tudi moja mama je bila vpisana na likovno pedagogiko in ko bi morala oditi študirat, je zanosila z menoj in zato ni nikoli začela študirati. Spomnim se, da je bilo po hiši veliko njenih del, čeprav po mojem prihodu na svet ni več slikala. Jaz pa sem od vrtca dalje in v osnovni šoli vedno rada nekaj risala in pri tem odkrivala vedno neke nove »prodore«, nove perspektive. Drugi so delali vedno po nekih šablonah, mene pa je vleкло to, da sem lahko odkrivala nove poglede. V osnovni šoli je bila likovna vzgoja zelo rigidna, omejena s kurikulumom, v srednji šoli pa sem bila v raznih krožkih in takrat sem začela risati bolj intimne stvari, enobarvne in bolj temačne. Ko pogledam nazaj, vidim, kako je moje risanje odražalo to, kakšen človek sem bila. Zelo sem bila zaprta, nisem imela pojma, kdo sem in kaj me zanima, hkrati pa smo imeli družinske probleme. Na odnose sem gledala čisto preveč idealistično in nisem znala razrešiti svoje situacije v njej. Po gimnaziji sem se vpisala na študij razrednega pouka, ker se »nisem imela jajc« poskusiti vpisati na Akademijo za likovno umetnost. Razredni pouk mi je bil bolj poznan, ker je moja teta učiteljica. Na študiju sem največ odnesla od psiholoških predmetov, ki so mi pomagali, da sem najprej sestavila svoj

notranji, intimni svet. Nato pa sem se tam srečala z likovnimi predmeti, kjer sem spoznala, da mi je svet likovnosti še vedno zelo pomemben in da me barve vlečejo naprej. Zato sem vpisala še vzporeden študij likovne pedagogike. Zdaj me zanima nadaljevati študij v smeri »Art therapy«, pomoči z umetnostjo.

Kako pa si prišla do teh risb mesta, ki se nahajajo v temle bloku?

Zelo živčno. Moj fant se je preselil v London, šla sem ga obiskat, hkrati pa mi je zmanjkalo prostora v moji stari skicirki, zato sem si kupila novo. Za razliko od stare, ki je bila v spirali in zelo »svobodna«, je bila ta zelo toga, trda, črna, uniformirana. Nisem se počutila dobro z njo, a me je London tudi na tak način vznemiril, zelo je bilo vse živčno, prepolno, nisem znala začutiti, kaj se z mano dogaja in kaj se je s fantom v teh treh mesecih, kar je bil tam. Ko sem potovala nazaj, sem začela zelo živčno vleči črte v skicirki, ne da bi kaj dosti razmišljala, ker me je sama skicirka utesnjevala. Te črte so se počasi razvijale v neke teksture in tako je sčasoma nastalo mesto. Te risbe mesta so zelo živčne, prepolne, neorganizirane, potem pa se mi je to risanje izkazalo kot nekaka analiza tega, kaj se z menoj dogaja, črno-belo, kot najprej le bistvene stvari, kako so energije razporejene, te povsem primarne, noč in dan, različni utripi in kako najti ravnotežje med vsemi temi informacijami. To je v bistvu moj londonski dnevnik. Podobe mojega notranjega mesta in mojega doživljanja v času bivanja v Londonu. Mislim, da je na teh risbah močna težnja gor k nebu, navpičnice, ja, in neka dvojnost je, na eni strani neka dežela, na drugi strani daljava in nedosegljivost ... Veliko je zračnih elementov, zvezd in oblakov ...

Mene te risbe ne spominjajo na velemesto, ampak bolj na kako vas ali malo mesto. Te zvezde pa na cirkuški šotor. Te risbe so zelo polne in v njih je veliko zgodb.

Ja, vsaka nosi svojo zgodbo. Velikokrat so na njih tudi oči, ki pomenijo začetno točko ogledovanja in zgodbe. Nato po risbi vsak opazovalec potuje po svoje in pripoveduje svojo zgodbo.

Kje pa jih rišeš in kako pogosto?

Zelo različno. Nazadnje sem narisala v pol leta le tri, prej pa sem jih delala veliko hitreje. Rišem jih na vlaku, na avtobusu,

ko koga čakam, kjer koli. Rišem jih zelo meditativno, padem noter, rišem jih na kolenih, tudi če vlak trese. Če se črta prekine, ima tudi to izrazno vrednost, lahko celo večjo, kot če bi risala zelo disciplinirano in izčiščeno.

Zakaj so na tvojih risbah pogosto ribe? Kaj imaš z ribami?

Po horoskopu sem riba in to dvojna. Tako da plavam in sem labilna, mi včasih povedo. A nisem več riba, ki gre s tokom, nisem več pasivna, ampak plavam po svoje, kot losos. Všeč mi je prisposoba vode. Voda, ki teče, ki gre, ki spreminja, ki daje življenje, ki nosi v sebi kisik. In ribe so zelo osnovna oblika, ki jo lahko uporabim kot teksturo. Voda je – za razliko od zraka – bolj organizirana, pomeni nek kontekst, ima svoj tok in zelo hitro začutiš, ko plavaš proti toku.

Ženske na slikah imajo velikokrat na čelu zvezdo. Kaj to pomeni?

Jaz imam različne asociacije. Včasih spominja na čarovnikov poljub, kot na primer pri čarovniku iz Oza. Ali pa je to tretje oko, nekaj, kar te vodi, nekaj, česar ne vidiš, a veš, da je tam in zaupaš v to. Mogoče usoda. Mogoče delno pripadanje nebu preko zvezde. Mogoče nek blagoslov ali videnje.

Dekleta na tvojih slikah, te ženske, ki pogosto gledajo malo postrani, žalostno ali zamišljeno, me včasih spomnijo na kake folklorne like. Morda celo na slovanske pravljice.

Ja, včasih mi rečejo celo, da delujejo nekako rusko. Na mojih ženskih likih se velikokrat pojavi razklanost, razdvojenost obraza, odraz duševnosti.

Ob tvojih ženskih likih začutim čakanje, sprejemanje, obžalovanje, morda celo distanciranost, ne vidim pa velike aktivnosti, jeze ali upora.

Ja, zdaj se mi slike tekom ciklusa spreminjajo. Zdaj sem pa dejansko tam, zdaj moram aktivirati to žensko. Me zanima, kako bo po nekem času, ko bo vse te izkušnje absorbirala, jih ponotranjila in bodo našle pot ven. Sčasoma se bodo te podobe spremenile. Tu je bilo še veliko čakanja. Zaključek študija. Zdaj sem tam in bom morala plavati.

Želim ti veliko poguma in energije za spoprijemanje z življenjem v novem okolju in seveda hvala za pogovor.

Intervju pripravil Bojan Dekleva

GANGSTERJI

08
KRALJI
ULICE

Ena izmed zelo neprijetnih zadev med mojimi križarskimi pohodi se mi je zgodila v poznih devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Delal sem na dobro plačanem in precej odgovornem položaju v finančah. V službo sem hodil oblečen le v najboljše obleke, ki so jih krasile svilene kravate in fini čevlji. V rokah sem vihtel imenitno aktovko, polno pomembnih dokumentov in kotiral visoko na družbeni lestvici. Živel sem v stanovanju, katerega lastnik je bil sicer moj pridni delovni oče, vendar naj bi ga bil kasneje podaril meni. Tudi punca s katero sem živel je bila iz dobro stoječe družine, njena mati pa direktorica večje banke. V rokah sem držal dobre karte in vsakdo bi mi predvidel lepo prihodnost. Toda bil sem le siromak v preobleki imenitneža. Že pred časom sem izgubil kompas in se nadvse trudil obdržati vse niti v svojih rokah. Vendar to še zlahka ni bilo lahko, moral bi vedeti, da se mi na obstoječi način ne bo uspelo obdržati nad vodo. Na poti k mojemu uspehu je stala tetka droga. Že pred časom se je zgodilo, da mi je rekreativno uživanje drog ušlo iz rok in sedaj mi je to krojilo noč in dan. Ujel sem se v labirintu odvisnosti, ki ne pozna niti meja, niti milosti. Sčasoma sem jo začel uživati tudi v službi in čeprav se moja delovna vnema in zmogljivost nista zmanjšali, se je to jasno začelo izrisovati na mojem obrazu. Glede na to, da sem bil zelo dober in produktiven delavec, mi precej časa nihče ni nič očital, poleg tega se tudi v kriminalna dejanja nisem nikoli spuščal in sem vselej užival precej podpore in zaupanja. Vendar je kmalu prišel čas, ko mi niti dobra plača ni več zadoščala. Poiskati sem si moral nov vir zaslužka, da bi lahko potešil lačno kri in se izognil hudim telesnim bolečinam in odločil sem se dilati. Na dilanje v tisti časih nisem gledal kot na kriminalno dejanje. V tem nisem videl nič slabega, dokler se je to dogajalo le znotraj določene skupine, ki je bila na usodni prah že navlečena. V bistvu smo pomagali eden drugemu preživeti bolečinske krče in ostale neprijetnosti povezane z odvisnostjo. Užitek je dolgo nismo okusili, ostal je le še priokus grenkega spoznanja, da smo si uničili življenje. Novih obrazov, predvsem pa mlajših pustolovcev nisem nikoli vabil v svoj objem, niti si tega nisem želel, morda bi lahko celo rekli, da sem bil diler z vestjo. Droga mi seveda ni padla z neba. Ker je denarja zanjo vedno primanjkovalo sem se bil primoran spečati z neko zloglasno mafijsko skupino. Dogovor med nami je bil, da jo dobim v konsignacijo. Ko bi se jo znebil, pa bi njim plačal zaostalo fakturo. Nekaj časa je vse teklo gladko. Toda večja količina uničujočega prahu, ki ti je venomer na dosegu roku, je dvorezen meč. Z večjo količino se tudi konzum podvoji. Kar naenkrat padeš v še večje težave, saj porabiš zanjo enkrat več denarja kot poprej. Tega sicer nimaš, vendar na to ne pomisliš, dokler ne pride čas plačila. Ta zna biti zelo boleč in neprijeten. Nekaj časa sem še žongliral z opravičili, si kupoval čas ter skušal spraviti skupaj dolgovani denar, nato pa sem se skrival ter upal na najboljše. Vedel sem, da me izterjevalci mafijske skupine zagotovo iščejo, kar je za mladi um zelo neprijetna zadeva. Paranoje na poti v službo in nazaj, skrivalnice in oprezanje pred lastnim domom, če je dovolj varno, da lahko vstopiš. Toda slej kot prej te- nesrečnika- zagotovo zgrabijo. V mnogih primerih je bolje prej kot slej, saj jih predolgo iskanje spravlja ob živce. Nekega dne so me ujeli na poti iz službe. Upal sem, da sem dovolj odličniško zakamufliiran, da lahko prečkam najnevarnejši del moje poti. Vendar sem se motil. Ob meni je ustavil avto s štirimi silaki. Eden je hitro skočil ven, ter mi naročil naj

Severa

vstopim. Čeprav sem bil prestrašen, sem najprej pomislil, da bi jo karseda hitro ucvril proč. V trenutku sem si premislil, saj bi jih v primeru, da bi me ulovili, pošteno skupil. Usedel sem se na zadnji sedež med dva velikana in se prepustil svoji usodi. Mi je bilo to v življenju res potrebno? Kje sem, kaj počnem? V mučni psihološki igri, predvsem prvotni tišini, sem imel dovolj časa premlevati o svojih napakah. Ob hiphop rimah 2Paca in silhuetah v ritmu premikajočih se obritih glav, sem poskušal ugotoviti kam se peljemo. Kaj mislite? Za odgovor ne dobite nagrade. Res je, peljali smo se na samotni kraj v gozd okoliških hribov, kjer nas nihče ne bo motil. Ko sem izstopil iz avtomobila, so me obstopili in igra živcev se je začela. Po krajšem uvodnem dialogu med nami, me je eden izmed njih ob močni klofuti vprašal. »Kad češ da vratiš pare?« Odgovoril sem, da naslednjo nedeljo. Prisilil mi je še močnejšo klofuto in ponovil vprašanje. Ob ponovljenem odgovoru, sem se poskušal držati pogumno, predvsem pa sem po moško in molče prenašal neprijetnosti. Drugega mi niti ni preostalo. Kakor je bilo bojda v navadi, so me hoteli pretepsti in mi pobrati vso obleko ter me pustiti v Adamovi opremi v gozdu daleč stran od doma. »Skidaj gače,« so zaukazali. Batine bi že še preživel, tega mi pa res ni treba, sem si mislil sam pri sebi, vendar nisem trenil z očesom. Tistega dne sem imel veliko srečo, da je bil z njimi v avtu moj kontakt, s katerim sva vzpostavila precej kolegialen odnos. Ker sem bil prej venomer pošten do njega, najbrž tega ni mogel dovoliti. Preprečil jim je udarce in nadaljnje poniževanje ter celo uredil, da so me odpeljali nazaj domov, vse do vrat. Od odhodu sem zaslišal le »čas imaš do naslednje nedelje, da te ne bi spet iskali«. In potem je bilo ...

TATU ZGODBA

Tatuji so mi bili všeč že ko sem bila precej mlajša. Starši za moje želje nikdar niso imeli razumevanja in so mi predlagali, naj si omislim tatu, ko bom zanj imela svoj denar. To sem tudi storila. Sedem let nazaj sem ob svoji prvi plači dobila na nogi svoj prvi tatu - škorpiona z datumom rojstva, saj sem ponosna škorpionka.

Urška

09
KRALJI
ULICE

VESOLJNO POZABLJANJE

VEDNO SE PRIKLANJAM,
DA ME NE SPOTAKNE PLEVEL,
KI ME TUJE OPOZARJA,
DA JE SVET VČASIH HLADEN IN PRAZEN KOT KORUZNA NJIVA.

IN NE MOLČIM.
Z UŽITKOM SE POGOVARJAM.
MOJ DIALOG BO VEČEN,
KER ZNAM POZABITI, DA OBSTAJAM.

KARMISS

SLABA BANKA JE DOBRA BANKA ZA TISTE,
KI JO VODIJO.

N2

GOLA DUŠA

BREZ BESED, NARAHLO,
SI POTRKAL NA SRCE.
ČISTO BLIZU,
SNEL SI MASKO,
DA NASMEH BI ZASIJAL.
BREZ BESED,
NESLIŠNO STOPAŠ,
PO HODNIKU MOJIH SANJ,
SLIŠIM ZNANO MELODIJO,
KO VZIDE DAN.
V MODRINO BREZ BESED,
SE POLJUB OBARVA,
BREZ MOČI V BREZČASJU,
GOLA DUŠA ZAJEČI.

BARBARA KALIŠNIK

PLANETOID GERON - ZNANSTVENOFANTASTIČNA ZGODBA

Namesto bivališča Malega princa

Veliko vode je že preteklo, odkar sem si kupil velik, izjemno močan teleskop. Moja najbolj vroča želja je bila - najti na nočnem nebu znameniti planetoid B-612, kjer naj bi - če zgodba ne laže - prebival Mali princ. Vendar mi malega prinčevega planeta nikakor ni uspelo najti. Sem pa odkril nekaj drugega: doslej še neznan planetoid, ki sem ga poimenoval Geron (geron je v stari grščini starec). Ime se odlično ujema z mojo ugotovitvijo, da večino prebivalstva tega naseljenega planetoida predstavljajo stare osebe. Vsako opazovanje mi je prineslo nove podrobnosti in mi bilo vzpodbuda za poglobljena premišljevanja. V nadaljevanju objavljam del svojih zapiskov o tem zanimivem in nadvse pritiskalnem nebesnem telesu ...

010
KRALJI
ULICE

Iz groba odšel znano kam ...

Nekoč, ob še posebno jasnem nočnem nebu, mi je uspelo skozi teleskop prebrati zanimiv časopisni članek. Časopis je počival v rokah brezdomca z Geron. Sedel je na klopi v mestnem parku, pod svetilko. O geronski pisavi in jeziku le toliko, da je pisava presenetljivo podobna naši, sam jezik pa močno spominja na esperanto. Po nekaj mesecih rednega branja na daljavo (včasih sem skozi teleskop tudi fotografiral) sem razumel skoraj že vse, kar je bilo napisanega. No, tisti članek je pripovedoval o finančnem ministru (videl sem tudi fotografijo njegovega strogega in namrščenega obraza), ki se je menda srdito boril proti vsakršnemu zvišanju minimalne plače. »Niti za en zlat,« je kot papiga ponavljal. Bolj kot za lase privlečeni argumenti in neizvirno sprenevedanje o skrbi za mlade in njihova delovna mesta, me je vznemirilo vprašanje, kaj za božjo voljo počne na ključni, vrhunsko zahtevni funkciji, pa še sredi težkih časov, nek vase zaverovan ostarela birokrat. Kako, da še ni v grobu, kamor bi sodil prej kot pa na državni vrh? Moja romantična predstava o obstoju inteligentnih sosedov v Vesolju se je začela krhati. Začel sem se spraševati, kakšni zakoni vodijo življenje na planetoidu. Mirno nočno spanje je zamenjalo sedenje za okularjem teleskopa, zapisovanje v beležnico in kuhanje kave. Geron mi je uhal za obzorje, na drugi strani neba pa so proti zenitu leno polzela nova nebesna telesa.

Staro za novo?

V Vesolju nihče ne uide staranju. Tudi Geron pri tem ni izjema. Ekonomija pozna »amortizacijo« - dejstvo, da se s časom vse obrablja, stara, zastareva, izgublja vrednost. Vlagati je treba v novosti, staro zamenjevati z novim, toda to zahteva nenehno, zavestno skrb. Če gre za živa bitja, je to bio-amortizacija. Geronci so, to sem postopoma odkrival, potrebo po vlaganju v naraščaj - vse s tem povezane dolgoletne stroške, tveganja in napore - prevailili na starše. Tako »privarčevan« denar so si prigrabili vsi ostali, tudi korporacije, postavljajoče se z ogromnimi dobički. Za nehvaležen »hobi« pomlajevanja celotne družbe se tudi zaradi tega odloča vse manj odraslih prebivalcev. Ampak: zakaj neki bi mlajši odrasli sami skrbeli zase, za svoje otroke in še za starce, če jim to ne prinaša nobene družbene moči, ugleda in nobenih ugodnosti? Stari živijo skladno z motom »Za nami potop!«, in vsaka nova generacija upokojenih geroncev računa, da bo še nekako izsila pokojnino. Mladi Geronci imajo oprane možgane: od vrtca do doktorata jih bombardirajo z raznovrstnimi informacijami, nihče pa jih ne ozavešči, da so njihove sveže telesne in duševne moči ključnega pomena za obstoj celotne družbe in da bi lahko, če bi v to verjeli in skupaj ukrepali, kmalu zaživeli

Tjaša Žurga Zabkar

človeka dostojno življenje, namesto da pustijo, da jih premeteni in sebični starci vse bolj stiskajo v kot. Absurdnost boja namrščenega šestdesetletnika s sindikati za nekaj dodatno izplačanih zlatov naj ponazori izmišljen primer: borci za pravice živali se z oblastni pogajajo, kolikokrat tedensko sme lastnik prebičati svojega neubogljivega psa ali mačka. Stališče oblasti je, da to lahko počne vsak dan, borcev za pravice živali pa, da največ trikrat tedensko. Na koncu se v zakon zapiše »kompromisna rešitev«, ki je na primer štirikrat tedensko. Ampak, ali ste pomislili, da se živali sploh ne bi smelo kruto pretepati! Takšen pogajalski boj bi torej bil ne glede na izid navadna farsa, ker je že v samem bistvu zgrešen. Nič drugače ni z bojem za pravice mlajših, delovnih članov družbe: ne zlat več ali manj - oblikovati je treba popolnoma nov pogled na mladost, njeno dejansko vlogo v družbi, temeljne potrebe in pravice! »Pogodbo« med generacijami bi Geronci morali napisati na novo, staro pa sežgati. Čemu se pogajati o tem, koliko bičanja tedensko - bič je treba zlomiti in vreči v smeti! Brez mladosti ni obstoja in uspeha neke skupnosti na dolgi rok. Mladost lahko zanemarijo in ponižajo le tisti, ki jih preživetje in uspeh družbe na dolgi rok v resnici ne zanimata. Tisti, katerih domet seže le do njihovega lastnega, bližajočega se konca. Zato mora mladosti pripadati bistveno več oblasti! To sem hotel sporočiti mladim z Geron, vendar še nisem našel primernega načina ...

Vse za vero, dom, cesarja

Geronci radi zahajajo v parke, kjer sede na klopi ali leže na odejah berejo vse po vrsti, tudi resne knjige o zgodovini, ekonomiji, politiki, religijah in vsem ostalem. Pri tem početju se jim rad neopazno pridružim. Na Geronu imajo religije še vedno močan vpliv. Svetišča gradijo povsod, celo na osamljenih gričih. Skoraj na vsaki razglednici je »ujet« vsaj kakšen zvonik božjega hrama. Nekoč sem skozi teleskopsko cev prebral versko zgodbo o krepostnem moškem - Abrakadabrahamu, ki se je nameril nekje na samem zaklatai svojega sina, da bi ustregel bogovom. Slednjim je bila njegova »žrtev« všeč, kar med vrsticami pomeni, da je na Geronu vsak otrok skozi oči verstev nič več in nič manj kot očetova lastnina: tujih stvari pač ne moreš žrtvovati ... niti bogovom ne. Ne vem, ali pozna geronska religija tudi zgodbe, v katerih sinovi bogovom »podarjajo« svoje očete (ki jih prej seveda umorijo). Zanimivi in poučni so tudi odlomki iz geronske zgodovine. Nekoč je bila populacija veliko mlajša. Mladi so postajali že prava grožnja. Pa so se stari generali odločili, da zanetijo prvo geronsko vojno. Komaj sto let nazaj so morali vsi mladi, zdravi Geronci na vojsko. Nasilna vojna propaganda jih je klicala k »obrambi domovine«, »žrtvovanju za narod«, »izkazovanju hrabrosti«, »zvestobi kroni« in drugim nebulozam.

Med to vojno so milijoni umrli na fronti, še več je bilo pohabljenih (katerih večina je »na srečo« kmalu umrla zaradi okužb), konec vojne pa so pričakali milijoni mladih vdov z milijoni malih sirot. Na Geronu imajo še danes o teh pokolih mladosti obeležja: spominska svetišča, veličastne kipe in ogromne skupinske grobnice - kostnice. Življenje se je spet normaliziralo, Morala in Etika ostajata nedotaknjeni, vlade se še naprej oborožujejo, in mladina se v šolah še vedno uči o »zmagovalcih« in »poražencih« (mladi Geronci morajo v šolah za dobro oceno znati naštet eno in drugo, čeprav zdrava pamet kriči, da v vojnah vedno zmagujeta le Smrt in Pohaba). Človek se vpraša, ali bodo geronci kdaj iznašli tudi način, kako se znebiti starih? Bodo tudi njih poslali na fronte, ob spremljavi podobne propagande, kot je bila tista v časih prve velike vojne? Se bo nova fronta imenovala Evtanazija ali kako drugače? Podobne teme so na planetoidu za zdaj še tabu, kot je nekdaj bila tabu ženska volilna pravica ali istospolne poroke. Kako dolgo bodo naši vesoljski sosede pereča vprašanja nasilno potiskali v podzavest?

Stara Šparta in visoke zahteve sedanjosti

Geruzija se je reklo državnemu zboru starcev v starogrški Šparti (na planetu Zemlja). Omeniti je treba, da se planetoid Geron že dolgo nahaja v splošni krizi (če smo natančni: gre za stanje pred tristo leti, Geron je namreč od Zemlje oddaljen tristo svetlobnih let; skozi teleskop pravzaprav gledamo njegovo preteklost). Vseprisotna korupcija, ogromne socialne razlike, upadanje suverenosti narodov (na račun korporacij in drugih mednarodnih parazitov), prebivalstvo pa pretežno v rokah starcev, ki so v svojih srcih že zdavnaj pokopali ideale in zamisli bolj humane in dostojanstvene skupnosti, in katerih že tako skromna psihofizična kondicija še naprej upada. Vendar se kot klopi držijo svojih stolčkov. Od starejših, kadar ti odločajo, je neumno pričakovati, da se bodo med mandatom »do zadnjega diha, do poslednjega atoma moči« borili v korist vseh in za resnično narodno suverenost. Na Geronu še kar ne uvidijo, da splošna volilna pravica brez popravkov zaradi demografskih deformacij pelje k veliki in nezdravi politični premoči starejših, dajanju prednosti interesom starih in zanemarjanju in preobremenjevanju mladih. Staršem bi morali takoj priznati pravico uporabe volilnih glasov mladoletnih otrok! Starejši poslanci pri sprejemanju zakonov nikoli ne bodo pljuvali v lastno skledo: čutijo, da je dan njihove upokojitve blizu in vse, kar jih iskreno zanima, je njihova lastna udobna in varna starost. Geron je nedvomno na pragu velike, nujne spremembe volitev, čeprav bo bitka starcev za status quo silovita in dolga. Upam, da bom lahko oddaljena priča teh premikov!

»Prašiči« naj vsaj migajo

Astronomska opazovanja planetoida Geron in preučevanje organiziranosti življenja razumnih bitij na njem vodijo k vprašanju, kaj sploh preostane povprečnemu mlademu geroncu. Najbolj radikalno in pogumno bi bilo, če bi mladi starce enostavno postavili pred dejstva: tebi nič, meni nič bi zaplodili veliko otrok in z njimi v naročju zahtevali - mlade družine (in tudi samski mladi) brez denarja, služb, ustrezne nastanitve in tako naprej - takojšnje radikalne družbene spremembe. Zahtevali bi tudi dodatne volilne glasove v imenu svojih otrok in - pomembno! - določitev najvišje dovoljene starosti za biti poklicni politik (na primer 45 let) ter zakonsko obveznost rednega ukvarjanja s športom za vse »pupje pri koritu«. Težki časi vselej zahtevajo od »izbrancev ljudstva« vrhunske, ne le povprečne dosežke, in upravičeno je pričakovati - ob gori nerešenih vprašanj in vseh nakopičenih družbenih protislovjih -, da bodo vodilni v splošni vrhunski kondiciji in tudi vrhunsko motivirani. Boja in »pokoja« res ne gre metati v skupen lonec!

Dobičkonosna hipertenzija in stanovanja

Na Geronu je pred nekaj leti prišlo do napihovanja nepremičninskega balona. Novinarji (ta posebno butasta podmnožica prebivalstva!) so o tem navdušeno pisali - kot če bi šlo za nogometno tekmo. Stanovanja kot temeljna pravica vsakogar, ta prioriteta potreba mlajših geroncev, so postala predmet špekulativnih nakupov in prodaj. Nihče ni nevzdržnega stanja povezoval z Moralo oziroma Etiko. Prav nihče. Zdrava pamet sprašuje: kaj, če bi se to zgodilo z zdravili, starcem nujno potrebnimi za podaljševanje in kakovost življenja? Kaj, če bi za spremembo ta bila predmet špekulacij? Je možno, da bi v Geronskih novicah kdaj brali naslednje naslove izpod peres navdušenih novinarskih butcev: »Insulin na trgih dosegel rekordno vrednost 1.000 zlatov za injekcijo«, »Finančna stroka svetuje: namesto v zlato ali obveznice raje vlagajte v zdravila proti demenci«, »Geron dobil prvega milijarderja - preprodajalca z zdravili proti hipertenziji«?

Simbolna moč potiskanih lističev

Vsemu abstraktnemu govoričenju navkljub - o minulem delu in prispevkih - denar za pokojnine nastaja le z delom trenutno zaposlenih. Geronski starci pač ne premorejo gore denarja, ki bi dajal obresti, zadostne za redno izplačilo pokojnin, za nameček skoraj enakim plačam delavcev! Mladi še zmeraj ne uvidijo, da jih starci manipulirajo ravno s pomočjo denarja in zakonov, ki določajo razdeljevanje tega denarja in tudi status posameznih družbenih skupin. Denar kot takšen je le potiskan list papirja; nobene fizične energije ali umskih zmognosti nima; pretkano služi temu, da mladi svojo telesno in duševno energijo ter sposobnosti pretirano uporabljajo v tujo korist - tistih, ki bi na Geronu najraje živeli večno in se zraven lepo imeli. Če bi mladi na lepem izginili, bi telesno in duševno upehani starci kmalu pomrli v svojih nepremičninah in ob vsem denarju na bančnem računu. Nasprotno pa bi mladi načeloma lahko preživeli (čeprav ne zlahka) brez starih, a jih vladajoči denarni, politični in moralni sistemi silijo v nesorazmerno podrejenost starcem. Z opranimi možgani (vzgoja in izobraževanje, mediji, ...) in nepovezani, se mladi stoično uklanjajo pravilom njim tuje in sovražne igre, demagoško zavite v celofan tradicije, etike in morale. Vsak dan bolj se navajajo na skromnost - recimo temu rajši: životarjenje. Mlajši Geronec, ves čas na udaru muhastega trga dela, brez službe kmalu postane »socialni primer«, starejši geronec pa ima zagotovljeno pokojnino, izviračo iz »družbenih dogovorov« in iz plač tistih mlajših srečnežev, ki še imajo skromno honorirane službe. »Ni služb za vse mlajše, ni pokojnin za vse starejše!« bi moralo obveljati. Napor in tveganja se morajo pravično porazdeliti - takoj sedaj! Naj profesorske tatove in prodajalce diplom (tudi to se dogaja na Geronu!) zamenjajo takšni, ki bodo svoje študente spodbujali k iskanju novih, izvirnih idej o družbi, k izvajanju iz primeža opranih možganov, k prebujanju iz intelektualnega spanja, in naj se vse bogastvo iz seminarskih nalog, diplom in doktoratov ob novih razmerjih politične moči kmalu prelije v resničnost, ki bo vir možnosti in upanja vsem generacijam, nenazadnje tudi starejšim ...

In na koncu povabilo ...

Tako. Govori vam ljubiteljski astronom in ponosni odkritelj zanimivega planetoida. Vabljeni k opazovanju Gerona (in celotnega zvezdnega neba)! Že danes začnite varčevati za nakup kvalitetnega teleskopa! Pridno opazujte in raziskujte, premišlujte in primerjajte (še zlasti z razmerami na Zemlji)! Pišite zapiske in jih tudi objavite! Za najbolj vnete sem natančne nebesne koordinate planetoida Geron posredoval uredništvu Kraljev ulice ...

Jurij Kunaver

NEKAJ

cestnih

KADILCI TOBAKA

Zjutraj, ko se zbudim,
si pod rdečo zastavo prižgem cigareto.
To je nikotin, ne heroin.
Ne zabadam si žeblice v svoje telo.
Raje imam nežen, mehki
beli dim, ki te uklešči.

Barbara Tompa

MUZA

Kam gre muza, ko ji pesnik umre?
Mogoče potem ljubi drugega samo
on tega ne ve. Mogoče gre operirat
prostato, namesto da bi rodila
pesnika. Sigurno se ga napije, da
pozabi nanj. Potem teče gola po dežju,
da pozabi, da ima polne roke vrečk in
gleda ven prepovedana zelenjava.

N524N

MANIJA NE OBSTAJA

Vse prazne glave na kolih
in vsa reševalna vozila ob istem času.
Svet si zatiska oči,
ko ne zmore prišiti preteklosti.

Vsi bi pisali učbenike,
nihče pa ne bi znal živeti.

Karmiss

IŠČEM ŠAMANA

Iščem šamana, šamanko, učitelja,
učiteljico, nekoga, ki bi me vodil v učenju
življenja, ki bi ji/mu lahko zaupala in mu/
ji sledil.

A le kateri šaman, šamanka bi me
hotel/a sprejeti k sebi in me pripeljati do
modrosti? Saj ne bi bila nobenemu nič
vredna, nič zanimiv.

Vendar pa šamani/ke potrebujejo svoje
učence/ke, saj brez njih ne morejo biti to,
kar so.

Moram se zavedati, da sem dragocena
oseba z dragocenimi darovi in vrednim
življenjem. Pravi šaman v iskanju svoje
poti!

N.

ZA KOGA ŽIVIM

Za koga živim
kdo me hrani
na koga mislim
komu dajem jaz
kdo daje meni
komu se smilim
kdo me upošteva
kdo me ima rad?
Živim zase,
za stvarnika
in za tiste, ki me imajo radi
(škoda ker takih ni več),
hrani me država in dobri ljudje,
ki me niti ne poznajo,
mislim na sina 24ur na dan.

Jaz konkretno dajem vsakemu,
ki me prosi, če le imam.
Meni je vse kar imam dal bog,
dal mi je življenje,
ampak to večkrat pozabim
in se obnašam

kot da je to, da živim,
samo so sebi umevno
pa ni.

Smilim se nobenemu
in tako je tudi prav,
upošteva me nihče
in se počutim kot lanski sneg,
rad me nima nihče,
razen stvarnika,

in to je dovolj.
Kava paše tudi iz flaše,
zraven pa apaurin za lep spomin.

Kavica

KOFETKARJA, 8. DEL

Zdravo stari,
to bo najkrajši kofetek, kar jih je
bilo. Namreč v hiši imamo Sirijo v
malem. Bum, bum, bum. Miru ni niti
deset minut, kaj šele ene. Ne podnevi
ne ponoči. Torej, kdaj lahko pišem?
Glede vzroka ni treba preveč ugihati.
Bojda se nekaj popravlja, bomo
videli.

Drugače je z vsemi tremi vse po
starem. Se pravi, klasika. Upamo, da
prideš do novega leta, da naredimo
žur. Tak kot za veliko noč. In če
rečem po gasilsko, za hranó in pijačo
bo poskrbljeno. Za konec pa še to:
zdrži še nekaj teh petkov.

Te pozdravljamo!

N2

ANEKDOTE IZ PRODAJE

MOŽNOST PLAČILA Z BANČNO KARTICO

Prodajam pred Hoferjem na Brdu in
velikokrat se mi zgodi, da mi ljudje
rečejo, da bi kupili časopis, vendar imajo
pri sebi dal samo bančno kartico. Zato
sem se domislil rešitve problema in na
karton sem z veliki črkami napisal, da
obstaja možnost plačila z bančno
kartico. To je marsikoga nasmejalo, med
drugim sem na ta račun dobil tudi nekaj
sladkih priporočil, nekdo iz bližnje
firme me je celo fotografiral. Spet drugi
je rekel, da mu je všeč, da tudi Kralji
prehajajo na »ulični« menedžment. S
tem je mislil na to, da prodajalci Kraljev
nismo vsiljivi. Predvsem pa šo se mnogi
možni kupci in mimoidoči obrnili name
z vprašanjem, kako naj plačajo za
časopis z bančno kartico, če pa nimam
POS terminala. Razložil sem jim, da
lahko s svojo bančno kartico pri blagajni
kupijo zame bodisi Hofer bon bodisi
določene artikle, ki jih potrebujem, jaz
pa jim bom vrnil razliko do kupnine za
časopis. Domislila glede novega sistema
se je očitno obnesla, saj laufa kot po
maslu.

Luka

SEM ŽE DALA

Mimoidočo gospo sem ogovoril: «A boste časopis? Kakšna pomoč brezdomcem?» Gospa: »Joj, gospod, jaz sem pa že tolikim dala.« Jaz: «Ja, gospa, saj ste že dovolj stara.» Gospa je strumno odkorakala naprej, jaz pa sem pomislil, da je jezna, čeprav sem se šalil. Znenada je za hip postala, potem pa se vedre volje vrnila in nagradila moj humor z 10-imi evri.

Polde

RAJE PSA

Že kar nekaj časa prodajam revije na že znani lokaciji Kongresni trg – Filharmonija, ko k parkomatu stopi mlad par urejenega videza z namenom plačila parkirnine. Vljudno jima ponudim aktualni izyod, ob tem pa se malce zaklepetamo o mojem kosmatinčku. Nad njim sta navdušena, dekle prizna, da si želi psa, in ker je moj res lep, me skušata prepričati, da jima ga odstopim. Prepričana sta, da bi zanj bolje skrbela kot jaz, ki se preživljam s prodajo Kraljev. Nekako sem jima razložil, da mojemu Lexu prav nič ne manjka, a sta vztrajala do te mere, da sta mi ponudila zanj celo ne ravno nizko kupnino – 300 €. Razložil sem jima, da moj Lex žal ni naprodaj, in jima obenem predlagal posvojitev psa, saj jih je v zavetišču kar nekaj, ki bi bili veseli pozornih lastnikov. No, srčno upam, da sta se odločila za posvojitev enega izmed njih in ga vzljubila, saj bosta na ta način doumela, da najboljšega prijatelja pač ne moreš prodati.

Ero

(NE) RAZUMEVANJE

Stojim pred Hoferjem, v Šentvidu v Ljubljani, kamor pridem običajno popoldne po drugi ali tretji uri. Generalno gledano je poslovodsko in prodajalno osebje zelo razumevajoče, saj mi dovoli dostojno obstajati kot človek. Na tem mestu prodajam približno dve leti in mimo mene hodijo ljudje, željni hrane ali pa taki, ki preprosto ne vedo, kaj bi s seboj, pa se podajo v nakup privlačnega izdelka,

pogosto si kaj privoščijo. Kadar se pripeljejo ali prikorakajo preko parkirišča, da bi vstopili v meko hrane in potešili svoje potrebe po nečem, jih seveda opazujem. Ne spregledam, da ima večina take obraze, kot bi jim nekdo (ali celo več teh) pred 10 minutami umrl. V resnici seveda ni tako, le večina se nezadovoljna vrača iz različnih delovnih dolžnosti ali služb, stanovanj, družin, družjenj ipd. Ob približno 500 ljudeh, ki v približno treh urah in pol kar se da hitro švignejo mimo mene, kot bi se radi čemu (morda meni?!) izognili in si verjetno mislijo, da jih - po ne vem kakšni logiki - ne bom videl in prosil za nakup ali denar (tega nikoli ne storim), se vprašam, ali se sploh kdaj vprašajo, kako pa je tej osebi (meni), ki tu stoji. Če kdo najbolje ve, kakšen je trenutno stil življenja na tej naši zemljici, sem to od nekdanj jaz in meni podobni, ki imamo stalno težave s samimi seboj in drugimi, ki nimamo urejenega normalnega čustvenega starševskega okolja, nimamo stalne strehe nad glavo, urejenega finančnega položaja, možnosti za delo, ker smo prestari itd. Kljub temu še vedno vsakega mimoidočega pričakamo z nasmehom in od srca toplim pozdravom. In kaj dobimo v zameno? Praskanje po glavi, poglede v nekaj »popolnoma nenavadnega«, kot so oblaki, asfalt, sonce, drugi ljudje, poglede v torbico, kot da jo morajo šele spoznati, poglede v telefon, ali pa prejmejo telefonski klic brez zvoka. Seveda mi je težko in me boli, toda lahko jih razumem. Vse, kar mi preostane, je moj prisrčni nasmehek izstopijo, in jim zaželim nasvidenje in lep dan. To je danes na žalost naša družbeno-socialna naravnost, izgubili smo človeško kulturo. Kaj pa, ko bomo čez čas izgubili tudi čustva, ki nam jih je podarila narava, da lahko kot človeštvo sploh obstajamo. Baje smo čustvena in čuteča bitja in ne izdelki v trgovinah, za katerimi tako hlatamo, v iluziji, da nam bodo dali zadovoljstvo v našem nadvse kratkem obstoju na prekrasni zemljici. Mogoče pa se motim. Kdo sem, da si izmišljam take reči? Vendar kaj morem, če takó čutim. Izražam svoje občutke in mišljenje, ki ga ne vsiljujem nikomur razen samemu sebi. Glede na dogodke v teh dveh letih in ljudi, s katerimi se nismo videli prvič, sem se odločil, da bom namesto tega, da držim v rokah le revijo Kralji ulice, držal tudi napis NE GRIZEM z narisanim nasmehom

spodaj. In glej ga zlomka, vsi tisti, ki so v sebi našli mir, so se iskreno nasmejali in tudi z nasmehom, pozdravom ter kakim prispevkom tudi lepo poslovali. Za veliko večino tega ne morem potrditi, ker sem prepričan, da mislijo, če imajo službe, streho nad glavo, avto, družine, znanke, kolege in mogoče kakšnega prijatelja-ico, neko finančno stabilnost za stara leta samo oni nosijo vsa bremena in težave te naše prelepe zemljice in jih nihče ne razume. Ni res, vsi smo isti, če le nismo rojeni s kakšno gensko ali pa fizično spremembo. Za vse (če si želimo ali ne) ni prostora, ker si ga nekateri vzamejo preveč ali pa ga prepuščamo drugim po svoji vesti. Upamo, da razumejo, da smo vsi skoraj na istem. Za zaključek pa naj dodam, da vsi dobro vemo, koliko nam lahko nasmehek, lepa beseda, razumevanje in tudi občasna pomoč po zmožnosti vsakega posameznika, pride še kako prav, da se počutimo vsaj malo človeško. Vsem, ki me poznajo ali pač ne, želim, da se najdejo in vsaj poskušajo najprej razumeti druge. Na ta način bodo garantirano našli tudi notranji mir in zadovoljstvo (smisel življenja) v samem sebi in okolici, ki nas obdaja. To je moje načelo, za katerega bi rad, da ga ljudje prenašajo na vse okoli njih. Mogoče jim bo kaj lažje v tem kratkem času, ki ga imajo na razpolago. Želim vam lepe in mirne dneve, ter se vam zahvaljujem, da ste prebrali moje misli. Na koncu pa prisrčna zahvala vsem, ki mi pomagajo tako ali drugače, Hoferjevemu osebju, predvsem pa področnemu direktorju, ki me sam od sebe pozdravi in mi je celo podal roko v pozdrav. Hvala razumu in bitju srca vseh nas ter dobroti ljudi.

Željko Malinič

Dogodki:

14. FESTIVAL LUPA - BAZAR NEVLADNIH ORGANIZACIJ

Na vremensko razmeroma kislo obarvan četrtek, 24. 9., smo Kralji s propagandnim materialom tradicionalno napolnili eno izmed stojnic, ki so se vlični vrsti bohotile od Prešernovega spomenika vzdolž Tromostovja in se sklenile na Stritarjevi ulici. Na ta način smo se kot že nekaj let poprej odzvali povabilu na festival, ki omogoča nevladnim organizacijam, da se predstavijo javnosti in naključnim mimoidočim. Promocija je bistvena, poleg tega pa naj bi bile informacije o delovanju nevladnega sektorja dostopne čim večjemu številu ljudi, da ob potrebi vedo, kam se obrniti po pomoč, nasvet ali kar tako. Dogajanje je bilo pestro, saj se poleg stojnic odvijal tudi program na odru.

Monika Mavec

foto: Monika Cerar Horvat

NOV VETER, NOVE ZMAGE!

Tako bi se lahko glasil moto letošnje ekipe Union Olimpija, saj je letos poleti zelo prevetrila svojo ekipo, na novo je prišlo kar 9 igralcev, od tega le trije tujci, kar je glede na pretekle izkušnje zelo nenavadno. Ekipa bo tako slonela na mladih slovenskih igralcih, zato je pričakovati zelo hitro tranzicijsko igro in grizenje v obrambi. Prvo tekmo v aba družini so Zmaji odigrali 1. 10. 2015 v domači dvorani Stožice proti ekipi makedonskega prvaka MZT-ja, ki jo vodi bivši strateg Uniona Olimpije - Aleš Pipan, ter jo dobili z 91:76. Pri domačih je bil najboljši strelec Sava Lesić z 19-imi točkami, takoj za njim pa osrednje ime Olimpije - Zack Wright, ki jih je dodal še 16, poleg tega tudi 6 skokov, 4 asistencije in 3 ukradene žoge. Zelo so se izkazali tudi mladi, ki so se pogumno zoperstavili malce starejšim in

močnejšim igralcem MZT-ja. V tem sta prednjačila bivša mladince iz Olimpijine šole Blaž Mesiček in Vasilje Vučetić. Trener Zmajev Gašper Potočnik je v igro poslal 10 košarkarjev in prav vsi so se vpisali med strelce. Tekmo sta presedela le Mitja Nikolič (poškodba) in Vlatko Čančar. Tekmo so si ogledali tudi igralci iz »bratske« NK Olimpije in HDD Telemach Olimpije in bili priča zanimivi in tekoči igri ter suvereni zmagi domačih, ki so na lep način otvorili sezono. Kralji se ob tej priložnosti zahvaljujemo KK Union Olimpiji za sezone vstopnice, s katerimi bomo redno obiskovali tekme in podpirali klub v dobrem in slabem!

S. P.

XXI. AURORA-CUP, PRATO (ITALIJA)

Mi, športna sekcija Kralji ulice, smo bili povabljeni v Italijo na športno-družabno srečanje s strani domačih gostiteljev. V mestecu Prato smo prebili obdobje med 15. in 19. 9. 2015. Gostitelji so nas sprejeli zelo lepo, toplo, srčno. V športnem delu tekmovanja smo se preizkusili v nogometu in odbojki. Ti dve panogi sta bili tudi edini na tekmovanju, v obeh pa smo se zelo dobro izkazali, saj smo dosegli tretje mesto izmed B-ekip. To pa še ni vse! Dobili smo tudi več pokalov; poleg tistih za doseženo tretje mesto še enega za najboljšega vratarja v nogometu in najboljšega igralca v odbojki. Zelo uspešno, kaj ne? Vendar je bilo najbolj bistveno predvsem druženje z ostalimi ekipami. Tudi kar se tiče gostoljubja in pogostitve lahko uporabim samo superlative, vsaka čast. V četrtek

foto: Mitja Križančič

se je del naše ekipe odpravil na ogled bližnje, 70 km oddaljene Pise. Verjetno ga ni, ki še ne bi slišal za poševni stolp? Vendar to ni bila edina znamenitost, ki smo si jo ogledali. Če strnem vtise, potem lahko rečem, da je bilo na

športno-družabnem srečanju zelo lepo in zanimivo.

Davor

PRVI BREZDOMSKI FEST: RAZBIJAMO STEREOTIPE

4. in 5. septembra se je v Tovarni Rog odvijal 1. brezdomski fest. S krajšim nagovorom sva ga otvorila kar organizatorja, Andrej Pugelj in Rok Pibernik, simbolično pa sva čast prepustila tudi otvoritvi razstave likovne sekcije Kraljev ulice. Do 20.00 ure sta se zvrstili dve delavnici, pospremljani z glasbo uličnih glasbenikov, ob 21.00 pa se je z manjšo zamudo začel koncertni del, ki je dogajanje podpiral vse do 5.00 ure naslednjega dne. Po krajšem, a vsekakor krepčilnem spancu, se je ob 11.00 uri pričel nogometni turnir, poleg tega so do 14.00 potekale delavnice ob spremljavi uličnih glasbenikov. Po kosilu sva podelila pokale udeležencem nogometnega turnirja, in glede na športni naboj dogodka, je napočil idealen trenutek za ogled dokumentarnega filma Življenje je lep šport. Gledališka skupina OdPISANI nam je postregla z impro predstavo. Točno ob 18.00 je iz terena v živo potekala oddaja Klopca pod svobodnim soncem, na RŠ-u, s posebnim gostom in glasbeno spremljavo v živo. Po tej je prišla na vrsto še cirkuška predstava, ob 22.00 pa smo oder prepustili bendom in koncertom, ki

foto: arhiv KU

so vzdržali vse do 4.00 zjutraj. Dež ni pokvaril vzdušja, je pa verjetno vplival na številčno redkeje obiskano dogajanje na prostem. Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in izvajalcem delavnic, ki so se odpovedali avtorskemu honorarju, prav tako pa tudi prostovoljcem. Brez njihove pomoči izvedba ne bi bila mogoča. Hvala tudi Tovarni Rog za zagotovitev uporabe prostora. In

nenazdanje gre posebna zahvala sponzorjem: Radiu Študent, društvu Kralji ulice in športnem baru Lepa žoga. Če ste že zamudili prvega, ne zamudite drugega brezdomskega festa, ki bo zagotovo sledil.

Andrej Pugelj in Rok Pibernik

BRAZILSKI »PLES« V STOŽICAH

V Ljubljani je moška odbojcarska reprezentanca gostila prav posebne goste; svetovno odbojcarsko velesilo, ki prihaja iz Brazilije. V Stožicah je bila 9. 9. 2015 odigrana prijateljska tekma med prej omenjenima reprezentancama. Po zelo obetavnem začetku, ko so Slovenci dobili 1.niz, so izkušeni gostje stvari postavili na pravo mesto in tekmo

rutinirano pripeljali do konca, s končnim rezultatom 1:3 v nizih. Pri naši izbrani vrsti sta bila najbolj razpoložena M. Gasparini in K. Čebulj, ki sta edina dosegla dvomestno število točk. Sicer pa je bil tovrstni spektakel nekakšna nagrada reprezentantom za dobre predstave na prejšnjih tekmah in uvrstitev v svetovno ligo. Pospremilo ga

je veliko število odbojcarskih navdušencev, ki se jih je kljub košarkarski vročici zbralo okroglih 5.000, kar je za naše razmere zelo spodbudno. Kralji se na tem mestu zahvaljujemo velikodušnosti OZS, ki nam je omogočila, da smo si odbojcarski spektakel ogledali na lastne oči.

S.P.

foto: S. P.

2005 - 2015

Tomislav Gruden - GTS

Nik Knez

Zdenko Herman

Darko Oman

Edin Hadžipašić

Vida Jerič

Jani Trkov

Marjana Baudaž

Mitja Weingerl

Simon Lapajne

Slavko Jager

Breda Bevc

Erik Škrget

Egon Vida

Brane Bitenc

Jože Lesičnik

Julijana Marković

Igor Halilagić

Toni Meško

Blagoje

Marjan Bratkovič - Gadafi

Sara Marušič

Gregor Kodran - Babica

Rajko Piltaver

Ferdinand Kosi

Andrej Mesarič

Andrej Jančar

Nataša Dembsky

Albina Horvat

Irena Nesić

Beti - Elizabeta Trailović - Baković

Naši Mrtvi

NAŠI MRTVI so umrli

ker niso bili dovolj na

NAŠI MRTVI so šli po

kot so živeli.

NAŠI MRTVI so šli,

čeprav ne bi smeli.

NAŠI MRTVI umirajo

kjer so živeli.

NAŠI MRTVI so šli ka

ne da bi jih prešteli.

NAŠI MRTVI čakajo p

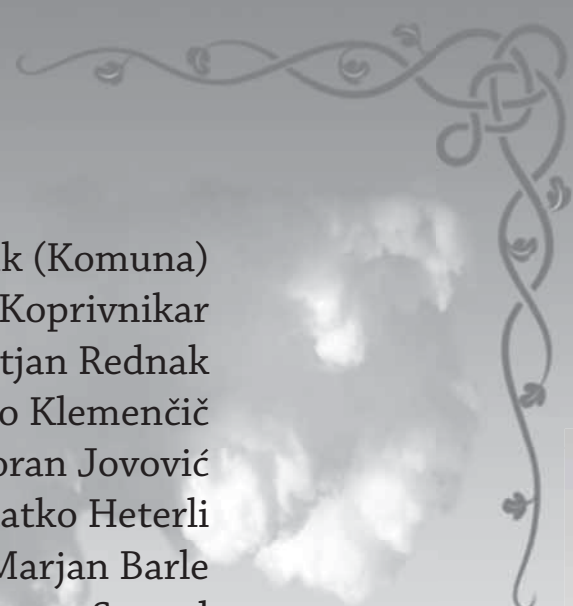
ker ni nobenega, da b

NAŠI MRTVI so civiln

VAŠE USRANE KAPIT

Luna

li zato,
ši, ko so živali.
otih,
na ulicah,
r tako,
par dni,
i jih pokopal.
ne žrtve
ALISTIČNE VOJNE.

Frenk (Komuna)
Bard Koprivnikar
Boštjan Rednak
Marko Klemenčič
Zoki - Zoran Jovović
Zlatko Heterli
Marjan Barle
Gregor Strnad
Marjan Horvat
Janez Šega
Radenko Nešović
Arlen Kazić - Aco
Dušan Juhnar
Dušan Irkić
Željko Radivojević
Milisav Šmitran
Marko Nakrić
Jože Reisp
Laura Kaluža
Brane Bratun
Zmago Šetrajčič
Matej Rebernik
Jože Okorn
Franc Kenda
Robert Diaci
Remi
Samo K.
Barbara Juvan
Dejan Rosič
Primož Vojščak
Nikolaj Centa

Sol in Koper:

NOVEMBRSKI DEŽ

biba.koper@gmail.com

Za novembrsko kolumno sem imela v mislih sicer drugo temo, vendar me je prejšnja v tem »nadmudrila«. Ker ne verjamem v naključja, je mogoče prav, da napišem tekst o dogajanju v zadnjem času. Objava članka »Prekleti intervju« v septembrski številki Kraljev ulice je namreč izzvala pri ljudeh, bralcih izjemne reakcije. Skoraj ne mine kolumna, o kateri ne bi prejela kakšne pohvale, kritike, predloga. Toda članek o mladi mamici, ki s sinom nima bivališča in sta prepuščena na milost in nemilost družbi, katere del sta, in je bila do te situacije tudi zelo produktivna in aktivna, je ljudi precej šokiral. Moji občutki ob tem so mešani. Seveda sem neizmerno vesela, da je članek ljudi zganil, jih prisilil k razmišljanju in nekatere tudi pošteno razkuril, saj se jim ni sanjalo, da je v Sloveniji kaj takega mogoče. V meni pa so se pojavila tudi občutja jeze in besa – predvsem zato, ker so se mi oglašali običajni državljani. Kontaktiral nas ni niti en socialni delavec ali kak drug uradnik in vsaj poskušal ponuditi kakšen predlog, bog ne daj celo rešitev. Ponovno se je izkazalo, da Vas v globoki nesreči, ko ostanete sami in pozabljeni, v težkem stanju, v katerega ste mimogrede zabredli samo in zgolj zaradi nesrečnih okoliščin ... zaradi slabo podeljenih kart, bi lahko rekli, hočejo izvleči običajni ljudje, Vaši soobčani, celo ljudje v podobnih stiskah. Poplava elektronske pošte, poizvedovanj, telefonskih klicev, ustavljanj na cesti me je presenetila. Pa ne zato, ker bi bila črnogleda ali ker bi izgubila zaupanje v soljudi. Le venomer, ko začutim kolektivno empatijo, združevalni faktor dobrote, se me loti nekakšna melanholija. V domačem okolju sem bila deležna filozofije »preživetja močnejšega«, odraščala sem v groznem nasilju in vse življenje do današnjega dne hrepenela po iskrenem, toplem materinskem objemu in prijazni besedi. V vsem času – bolj kot ne – samorastništva in samoiznajdljivosti so mi izkazale dobroto, sočutje in nudile objem zgolj štiri osebe: prva sosedka v Mostah, druga na Fužinah, takratna najboljša prijateljica iz Polja in vmes tovarišica z gorenjskega konca. Vsem štirim ženskam sem izjemno hvaležna, ker so mi na trenutke izkazale ljubezen

in občutek, da mogoče pa le nisem čisto sama na tem svetu in da ni običajno vzgajati otroke z udarci, poniževanji, prisilno lakoto. Večkrat se zavem, kako bi se lahko moja pot brez njih čisto drugače začrtala. Imela sem vse predispozicije, da postanem surova, notranje prazna, verjetno tudi nasilna oseba, pa tudi kakšna lažja oblika sociopatije ni čisto izključena. Tako pa sem postala popolno nasprotje vsega, kar so mi vsiljevali kot popotnico člani matične družine. Seveda je glavno vlogo odigrala moja babica, ki mi je s svojo toplino obogatila prva leta življenja in nato med nekaj šolskimi počitnicami. Na Gorenjskem sem v času srednje šole spoznala prijateljico, ki je ravno tako v srcu nosila veliko dobrote. Ves čas sem kljub vsemu grdemu, ki se mi je dogajalo, na poti srečevala ljudi, ki so me neizbežno izoblikovali v osebo, kakršna sem danes. In lahko sem resnično hvaležna, da so njihova življenja, njihov odnos do le-tega v meni prevesila notranjo tehtnico na stran dobrega. Kljub temu da sem bila venomer nekakšen upornik in da sem iskala nek drug pogled na svet, me je vse skupaj naučilo ogromno o človeški psihi, ki pa je zame še vedno največja enigma, in fascinirana sem nad vsem, kar naši možgani, miselni vzorci in vzgoja lahko naredijo. Od tu občutek melanholije. Kadar koli se kateri od naših uporabnikov in uporabnic obrne name po pomoč, čutim v sebi nekako zapisano, da sem pa čisto mogoče jaz tista figurativna sosedka, tovarišica, prijateljica, babica, ki lahko sočloveku izkaže spoštovanje, neobsojanje, pripravljenost pomagati po svojih najboljših močeh in neizbežen tople objem. Vsi, ki me poznajo, vedo, da sem zaprisežen »hugger«. Verjamem, da en sam objem, kadar je resnično tople in iskren, lahko človeka pozdravi. Objem je zdravilen. In pika.

Za konec naj povem, da smo s pomočjo dobrih ljudi mamici in njenemu sinku našli manjšo garsonjero. Ker je potrebovala samo zagon in nikakor ni pričakovala zastojkarstva, je že po dveh dneh pričela iskati zaposlitev. Trenutno dela pri trgovskem podjetju, otrok obiskuje prvi razred in skoraj ne mine dan, da mi ne bi poslala SMS-a. Do prve plače bo še težko, potem pa ve, da je

Nena Sole

nekako na zeleni veji. Sedaj je v odločitev, da se ne obrne na državne vires pomoči, še bolj prepričana in pravi, da bi ponovno postopala enako. Bilo jima je težko in na čase je komajda zmogla optimizem. A kar je najbolj pomembno, pravi, je, da je malček še vedno ob njej in ni zapadel v črno vrzel rejništva ali domske namestitve. Ne morem si kaj, da se ne bi strinjala z njo. Vse izkušnje kažejo, da smo kot družba šli s krilatico »v dobro otroka« v nekaterih primerih veliko predaleč in predvsem na škodo teh in njihovih staršev.

Asociacije na november so ponavadi hladno vreme, dež ter neizbežno spomin na preminule. Naj bo naša zgodba kontrast v tokratni številki objavljenim imenom umrlih brezdomnih, ob katerih me spreleti srh, saj sem veliko teh ljudi poznala in za veliko njih dobro vem, da ob njihovem slovesu, razen zaposlenih pri nevladnih organizacijah, katerih obiskovalci in obiskovalke so bili, redkih prijateljev in znancev, ni jokala nihče od družine, nihče od sorodnikov. Naj Vas sleherno ime opomni na to, da so to bili ljudje in ne številke, in večina teh bi ob možnosti nastanitve smrti prav gotovo ubežala.

V novembru se spomnimo umrlih, vendar ne spreglejmo živčih,

Vaša Biba

Zahvaljujemo se: Nastji in Vidi, Jasni R., Darji V., Lei G., Dragi K., Mirji L. in vsem ki so klicali.

ULIČNI GLASBENIKI - INTERVJU: TOBY KUHN

Z uličnimi umetniki/cami je podoba mesta pridobila tako na imidžu kot na kulturnem nivoju. Ulicam Ljubljane dajejo pristen, življenjski pridih. So paša za oči in neredko tudi za ušesa. Vsak zase je poseben, vsak zase unikat. Kakšna je njihova zgodba? Tokrat se vam bo predstavil Toby, ki sem ga spoznal med nastopom v tivolskem podhodu. Oktobra sem ga ujel med špilom na radiu Študent, kjer sva poklepetala in naredila naslednji intervju.

Se nam lahko predstaviš s svojimi besedami?

Ime mi je Toby Kuhn, star sem 31 let, prihajam iz Dijona v Franciji, kot vidiš, pa sedaj živim v Ljubljani. Sem čelist. Z igranjem čela oz. z glasbo nasploh se ukvarjam že skoraj 25 let. Večino tega časa sem prebil ob igranju klasične glasbe, kasneje sem se podal tudi v zame nove vode bluesa, jazza in folk glasbe. Če strnem, bi lahko to glasbeno zmes poimenovali tudi fusion.

Kakšna je tvoja življenjska filozofija?

Uživaj življenje, kolikor ga lahko, dokler ga lahko, in osrečuj druge ljudi.

Katera glasbena zvrst je imela na tebe največ vpliva, si avtor kakšne pesmi?

Brez dvoma je to klasična glasba. Do 11. leta sploh nisem imel možnosti spoznati nobene druge glasbene zvrsti, saj doma nismo imeli televizije in smo za razvedrilo poslušali klasiko. Okoli 14. leta sem spoznal jazz, ki me je popolnoma navdušil in prevzel. Za tem pa sem postopoma spoznal tudi vso ostalo glasbo. Lahko rečem, da mi je vseh vsa dobra glasba, ne glede na njeno zvrst. Ustvarjam tudi avtorsko glasbo, ki jo večinoma izluščim iz improvizacije. Pravzaprav sem že posnel album, imam kako uro in pol repertoarja. Poleg tega sodelujem z dvema glasbenikoma, s katerima smo ustvarili trio (čelo, violina, kitara) Hard strings, ki povečini črpa iz folk glasbe.

Zakaj si se odločil postati ulični umetnik?

Igranje na ulici je za glasbenika eden redkih načinov za redni dohodek, vendar pa to ni glavni razlog, da sem se podal na ulico. Kot klasični glasbenik sem večino časa preživel zaprt med štirimi stenami v sobi, kjer sem večinoma sam vadil. Rutina je postajala vse bolj dolgočasna in zaželel sem si drugačnega izziva. Na ulici se med igranjem učim, rastem, ustreza mi tudi kontakt s poslušalci, saj koncept odra popolnoma izgine. Z občinstvom imam neposreden stik, kar pri klasičnem nastopu ni v navadi. Meja med poslušalci in nastopajočimi je zelo toga določena. Pa ne le pri klasični glasbi. Tudi na

rock koncertu je jasno določena, celo v pubu obstaja meja. Na ulici je vse, kar te loči od ljudi, le klobuk. Dogaja se mi vse mogoče, od spoznavanja močno pijanih oseb do luštnih skuštranih deklet na kolesih, ki se navdušujejo nad mojo glasbeno izvedbo. Poleg tega lahko igraš v skladu s svojimi pogoji, s kavo, pivom, cigareto, opoldne ali opolnoči, kolikor dolgo in kakor te je volja.

Kako zbiraš lokacijo?

Rajši imam mirnejša mesta, kjer je več intimne, seveda pa pomaga, če je pretok mimoidočih precej reden. Najbolj znanih turističnih točk se ponavadi izogibam, vendar se sem ter tja pojavim tudi tam.

Kakšen odnos imajo ljudje do tebe oz. tvoje glasbe?

Precej mimoidočih sicer meni, da »fehtam«, in jim je vseeno, na splošno pa je večina ljudi zelo prijaznih in so neprijetnosti redke. Odvisno je tudi od kraja. V Ljubljani še nimam slabih izkušenj, ko pa sem pred kratkim igral na ulicah Salzburga, me je neka starejša gospa glasno nadrla in mi grozila s policijo, kar je edino, kar sem razumel, saj ne znam nemško. Če denimo igraš pred trgovino štiri ure in te lastnik prosi, da se umakneš, ga je treba razumeti, saj se on, kot denimo mimoidoči, ki jim je dosti, ne more premakniti. Mislim, da je za ulične glasbenike pomembno, da razumejo trgovce in so z njimi v dobrih odnosih.

Koliko smo Slovenci radodarni?

Ne morem se pritoževati. Z zasluženim sem povsem zadovoljen. V mislih nimam le turistov, tudi domačini mi namenijo dobršen del zaslužka. Ljudje so radodarni in nasploh je moja izkušnja v Sloveniji zelo pozitivna.

Kakšna je tvoja taktika? Je bolje imeti nekaj kovancev v košari ali je bolje, če je ta prazna?

Seveda taktiziram, vsi taktiziramo, od ciganov, ki šepajo, do najvišjih družbenih slojev. Rad bi se pretvarjal, da sem tako pošten, da tega ne počnem, toda bilo bi zlagano. Med igranjem čela zaprte oči pogosto uprem v nebo in poskušam delovati romantično ali pač zaneseno igram v stilu Apocalyptice in ustvarjam šov. Ni dvoma, da prav vsi nastopamo na svojem odru.

Se ti dogaja, da si poslušalci zaželi glasbeno željo?

Tudi to se dogaja. Sicer večine teh ne morem izpolniti, saj nisem kitarist, niti ne znam peti. Če pa skladbo poznam, jo z veseljem zaigram. Pred kratkim me je nek Rus prosil za Čajkovskega, največkrat pa si ljudje zaželiyo Bacha.

foto: Jean Nikolić

Kako se razumeš z mestnimi oblastmi, recimo policijo in inšpekcijo? Te preganjajo?

Z njimi nimam nobenih slabih izkušenj. Pravzaprav mi g. Jankovič vedno, ko se srečava, v klobuk vrže 10 evrov. Tudi sam pravi, da si v mestu želi uličnih glasbenikov. Ena izmed prvih izkušenj z vašimi oblastmi se mi je zgodila v Piranu. Okoli enih zjutraj smo s triom igrali na Tartinijevem trgu, ko so se pri nas ustavili policisti. Vljudno so počakali, da smo skladbo odigrali do konca, in pristopili. Najprej so pohvalili naše glasbeno znanje, potem pa nas prosili, če se lahko premaknemo. Prejeli so namreč klic stanovalca, da smo preglasni. Predlagali so, kje lahko igramo naprej brez bojazni, da bi koga motili. Vedno ni vse tako rožnato, večinoma pa z organi pregona nimam težav.

Poznaš časopis Kralji ulice?

Projekt se mi zdi zelo dober, koncept mi je znan tudi iz drugih evropskih mest. Ker obvladam bolj malo slovensko, ga ne morem brati, toda ideja, ki stoji za časopisom, mi je zelo blizu.

Bi morda kaj sam dodal?

»Buy me a coffe next time you see me (haha).« Želel bi, da bi se kultura petja in igranja vrnila. V dobro vseh nas je, da bi vsakdo znal zaigrati ali zapeti kakšno pesem. Pojdite do svoje babice, naj vas nauči kake pesmi, vzemite v roke inštrument in se zabavajte ob glasbi, predvsem pa igrajte z drugimi. Vendar pa morate razumeti, da nas je profesionalnih glasbenikov dovolj (smeh).

Intervju pripravil Jean Nikolić

Gostujoči kolumnist:

Darij Zadnikar

foto: osebni arhiv

KONEC EVROPE?

Tudi jaz sodim med tiste bolj zaskrbljene zaradi grožnje slovenskih neonacistov kot zaradi množic, ki jih je eksodus pognal prek šengenskih okopov. Pa ne toliko zaradi nekaj obritoglavih pijancev, ki se bahajo s svojim nasilništvom in politiko sovraštva, kot zaradi množic, ki zagovarjajo enaka načela, le da svoj neonacizem potuhnjeno skrijejo med liberalno, krščansko, protiteroristično in moralnopanično šaro. Ker je večina populacije kmečkega izvora, je mogoče razumeti iracionalni strah, da ti bodo tujci ukradli kokoš ali pa spridili ženo. Vse te nebuloze s pridom izkoriščajo politiki in njim podrejeni mediji. Ves čas je v ospredju tako imenovano varnostno vprašanje, pa četudi je v zadnjem desetletju bilo pobitih nesorazmerno večje število civilistov v Libiji, Siriji, Iraku in Afganistanu v primerjavi z žrtvami islamističnega terorja v Evropi. In to neselektivno pobijanje civilistov smo sponzorirali mi, ko smo se pritaknili h koaliciji voljnih in pred tem glasovali za Nato. Celo islamistične teroriste so menda v začetku urile in financirale zahodne vohunske agencije. Za tiste, ki jih je zajel eksodus, je šengenska meja z nasilnimi policisti in žičnatimi ograjami, ki so okrepljene z rezili, bistveno večje varnostno tveganje. A le malo ljudi je sposobnih tega zornega kota oziroma empatije. Ali ni sposobnost empatije predpostavka morale?

Število prebežnikov, ki je prečkalo Slovenijo, ne bi moglo pokriti niti nogometnega štadiona, ljudi, ki so ostali, pa ni bilo niti za peščico. Potem pa so taisti prestrašeni brambovci bili užaljeni, ker nam je bilo postavljeno realno zrcalo: tu ne bi ostali, ker gre za neperspektivno državo, kjer se številni, prav tako šolani mladi, tudi pridružujejo k eksodusu – na srečo ne zaradi vojne.

Obstaja tudi druga, bolj človeška plat zgodbe. Stotine posameznic in posameznikov in aktivističnih skupin se je hitro mobiliziralo in priskočilo na pomoč beguncem, ki so obtičali na nikogaršnji zemlji. Državne in paradržavne humanitarne organizacije so rabile kar nekaj dni, da so prišle v spremstvu medijev. Ko so se vračali tisti, ki so prvi priskočili na pomoč, jih je policija nagradila s 400 evri kazni, ker so se nepooblaščno zadrževali na nikogaršnji zemlji. Ta politika je znana že celo desetletje: ne gre zgolj za represijo nad migranti, ampak tudi nad tistimi, ki se jim solidarno pridružijo in jim pomagajo. Nacionalna država, pa katera koli si že boji, ne ponuja razumne prihodnosti. V tem smislu je Evropa projekt, ki bi lahko kaj obetal. A ta projekt se je letošnje poletje povsem razblinil. Najprej je neka neformalna združba, ki ji pravijo Evroskupina, sesula grško demokratično voljo po alternativnem reševanju finančne krize, h kateremu so pritrili tudi Nobelovi nagrajenci iz ekonomije. Pa ni nič pomagalo: pokazati je bilo treba grobo nadmoč nad prizadevanji male nacije po normalizaciji življenja. Potem pa so se pokazale popolna zmedenost, neučinkovitost, nepripravljenost in nesposobnost za reševanje »begunske krize«. Na koncu so napraskali milijardo evrov za pomoč begunskim centrom na šengenski meji in ob Siriji. To je še vedno polovica tega, kar so namenili za vzpostavlanje šengenskega nadzora. Ali pa nekoliko manj, kot je stala nova palača Evropske centralne banke v Frankfurtu.

foto: Sandra Požun

Pa kaj je potem s to Evropsko unijo? Koliko časa bodo Škoti še v Britaniji? Katalonci v Španiji? Ali ni Belgija vedno bolj podobna Bosni? Kdo profitira iz tega ekonomsko-finančnega kaosa in begunske panike? Zdi se, da sta Italija in Francija gospodarsko marginalizirani in ju čaka usoda Španije. Zdi se, da britanska oligarhija vidi več skupnega s svojimi bivšimi kolonijami kot z dednimi sovražniki na oni strani Kanala. Ojoj, ali se nam ne ponuja znova tisočletni hegemon? Ali ni Angelca pokazala v obeh primerih, kako odločna v neizprososti pa tudi »človekoljubnosti« je Nemčija? Ali ji ne ponujajo zdaj Nobelove nagrade za mir? Ali se ne kažejo kot edina odločna oblast, ki je sposobna voditi? Voditi ne Evrope, seveda. Voditi Postevropo. Zdi se, da so nekateri že naravnani na takšen B-plan. Britanci (kolikor še bodo skupaj) po svoje, katoliški južnjaki (Španija, Francija, Italija) cepetajoč na mestu in strumna Nemčija s svojimi minjoni naprej v nove (stare) imperialistične vojne. Prav zaradi tega se moramo ljudje v skrajni zahodni Aziji (Evropa ni kontinent – poglejte na atlas!) prizadevati za drugačno Evropsko unijo. Za Evropo, ki bo sposobna vizije, ki jo narekuje zelo preprosto načelo dobrega življenja v zdravem in kulturnem okolju. To načelo se zdaj kaže kot vprašanje vojne in miru. Delovati v tem okviru ni nič kaj abstraktno in nemogoče. Predpostavlja pa nekaj urgentnih ukrepov in eden je ukinitvev šengenskega režima in zločinskih manipulacij z migranti.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

IMAM SVOJE MNENJE, PA SE Z NJIM NE STRINJAM

ZGODIL SE NAM JE RADAN

Ves klinični center je vedel, da pacientom na nevrologiji daje evtanazijo. To so delali nacisti. Kdo je sploh ta Radan, od kod se je vzel? Medtem, ko ga Možina še zagovarja. Naslednji dan so štrajkali in še septembra bodo. Medicinci so zavračali diplome, torej smo na črno hodili k zdravnikom. Taka je ta presneta reč. Kdo jim bo stopil na prste, če se sploh splešča, ne znajo dobro angleško in se nič ne reče na kongresih. Tudi psihiatri pišejo dosjeje kot SDK. Ne upoštevajo havajske deklaracije. En njen člen pravi, da ti lahko predpišejo tablete (škodljive, pravijo pacienti!), le če sam dovoliš!! Vasja Drajne je prišel na idejo genialnega ZF romana, kjer na nekem otoku živijo same ženske in rojevajo sama dekleta. Toda na otok dobijo nemškega znanstvenika in rodi se prvi moški. Pravile so mu kar zlati penis Vasja sicer dela škrate, v Dutovljah ima delovno terapijo. Tako je to, bi rekel Medved Pu.

Č. Clonsky

MarreČarre in Hawdi:

KRALJ IN KRALJ

MALI KRALJ MARREČARRE

PRAZNA LUNA KROŽI OKROG TVOJE BITI
IN NE ZMENIŠ SE ZA OSTALE NITI.
BOLI KURAC TE ZA ZNANJE LUNE
ZGLEDAŠ VASE BREZ TRIBUNE.
TA OBČUTEK SI IZBIJ IZ GLAVE,
KER Z NJIM STRAŠIŠ LE SEBE
IN TVOJO PRVOBIT NARAVE.
DRUGI... LE STRMIJO V ČUDEŽ.
VZPON IN SPUST PO LESTVI...JUHUHU.
ČE PA CIGANČKI DELAJO TI ŠTALO,
SI LAHKO NAMESTO MENE
OMISLIŠ RJAVO KRAVO.
IN ČE SE PRETVARJAŠ, DA ME POZNAŠ,
BOLJŠE, DA ME KAR TAKOJ POZABIŠ.

VELIKI KRALJ HAWDI

foto: Sandra Požun

NIČ TI NI JASNO, MALI,
TVOJI VERZI SO TJA V EN DAN,
MOJO TEMO KONTROLIRAT',
TI TRUDIŠ SE ZAMAN.
TRIBUNE SO PRAZNE,
NA SAMEM V GLAVI,
NEJASENI SO OBRISI
NEŠTETIH MISLI.
ŠE VEŠ KAKO TEMNO JE,
KO TE LUNA NE POZNA,
ŠE VIDIŠ ANGELA KRVAVETI,
KO Z VAMPIRJEM SE IGRA?
POSKUŠAJ RAZUMETI,
KAR VČASIH SI POZNAL,
ŽIVEL SI BOLEČINO,
Z NOŽEM V SRCU VSAK DAN,
POSLUŠAJ,
PORINI PEST V MOJE GRLO,
IZRUVAJ PRGIŠČE LEPIH BESED,
IZRIŠI NOČ TISOČERIH MAVRIC, ODPRI OČI,
IN, ČE ZMOREŠ,
MI POMEŽIKNI.

Kraljevi recenzor:

DUBIOZA KOLEKTIV, KRIŽANKE, 26. 9. 2015

Priznam, da ne vem kaj pomeni Dubioza. Kolektiv naj bi bila neka skupnost. Tudi na muziko se ne spoznam, ampak so zelo udarni, skoraj tako kot Riblja Čorba. Iz besedila se vidi, da radi motajo. V zaporu se majo fajn. »K.P. dom je mati moja, luč u tami ovog vijeka ...« V Jugi je bil KPD Zenica najhujši zapor v državi. Iz besedil se vidi, da ga zelo radi žurajo, in da jih v končni fazi boli kurac za vse. Jasno, da radi dobro jejo, o seksu pa razmišljajo zelo udarno in lepo. »Marš u pizdu materinu«, je pogosto na sporedu. So uporniki in to ne brez razloga. Pravijo, da nočejo v Evropo, naj kar Evropa pride k njim. »Vratit će se Valter, jebat će vam mater«. To vleče na maščevanje. Na koncu itak vsak dobi, kar mu pripada. »Kako ste odkupili ovaj stan? Ne sjećam se! Po zakonu.« V svojih pesmih pojejo o tem, kar si želimo vsi, ne samo Bosanci. »Zbog svjetske krize, nemam za rizle. Prvo gandža, onda sex.« Za to se grebe cel svet: dobro jest in čimveč fukat. To je

foto: Aleksandar Domitrica

življenjski moto vseh ljudi, ne samo Dubioze. Nekateri to priznajo, drugi ne.

Kavica

UŽITEK NA REPLAY, BFM, ARENA STOŽICE, 2. 10. 2015

Če smo že zamudili 15. obletnico na Gospodarcu in famozen Skočirjev spust na oder nekje s stropa, je bilo tokrat nujno popraviti napako in se udeležiti spektakla, kar praznovanje obletnice (četrt stoletnice delovanja!) vsekakor je. Kot se za tako priložnost spodobi, se k sodelovanju pritegne različne goste iz glasbenih voda, predvsem tiste, ki so pomagali tlakovati skupno zgodbo, ali pa zgolj sodobnike. Rečeno-storjeno. Nastopajočih se je zvrstilo kar nekaj (ob poklonu na koncu je bilo razvidno, koliko pravzaprav), ena izmed točk pa je bila prepričljiva združitev današnjih dveh in trojice bivših kitarskih moči v Zadnjem porazu. S Perom Lovšinom so, kaj pa drugega, fantje napadli udarno z Bandiero Rosso (naša generacija jo še dobro pomni pa tudi Pera Lovšina). Neisha nas je s klavirskim solo introm suvereno popeljala v bizarni komad Neki sladkega in držala ritem vso dolgo pot do konca. Celotni venček domačih ni izostal, čeprav je šlo v resnici le za en komad - Neki sladkega, seveda v povsem drugačni preobleki. Ob izvedbi sem se nehote, a toliko bolj jasno zavedla, da se še vedno nahajam(o) v S(e)loveniji. Kot vse kaže, nam ne bo nikoli zares uspelo prerasti polke, s katero (morda po krivici?) povezujem ozkogledno narodno zavest.

foto: S. P.

Publika je ob preprostem 2/4 ritmu harmonik namreč dobesedno ponorela. Govorim o najstnikih (pa ne samo o njih), ki so v prvi vrsti prišli poslušat rock! Nadaljevanje programa nam je postreglo s simboličnim sprehodom skozi zgodovino benda, Led s severa pa je, recimo temu tako, predstavljal češnjo na torti. Prihranili so ga skoraj za konec in nabito polno dvorano razprodanih

Stožic je v soju plamenov iz vžigalnikov in svetlobnih efektov modernih čudes tehnike dobesedno razganjalo. Pa še Rola se (mi) za konec. »Se tudi vam?« nas je spraševal Grega. Vprašanje namesto epiloga prepuščam vsakemu posebej.

MG

HARD COPY PRVENEC: ILUZIJA ALI STVARNOST

OKROGLA MIZA V OKVIRU KNJIGOKUPA), ZALOŽBA MODRIJAN, 1. 10. 2015

»Zakaj pa ne bi izdal knjige?« je (tako vsaj domnevam) vprašanje, ki slej ko prej prešine vsakega, ki resno piše (ali pa se mu tako vsaj zdi), razen če ne piše »za v predal«, kot se je ob neki priložnosti izrazil kolega. Seveda se zlahka zgodi, da začetniški entuziazem trči ob »kje in kako se tega lotiti, da si ne narediš več škode kot koristi«. Na zadrege, predvsem pa taka in podobna vprašanja s tem v zvezi je v Modrijanovi knjigarni odgovore delila trojica dobro podkovanih na tem področju; Iva Kosmos je spretno moderirala pogovor z Vesno Lemaic (primerom dobre prakse), Bronislavo Aubelj, glavno urednico v »domači hiši«, in Andrejem Blatnikom, izr. profesorjem knjigarstva na FF, urednikom, pa še marsičem. Kakšna je torej najprimernejša drža in kaj odvrča? Naj prisegamo na »samooskrbno vedenje« in izberemo samozaložbo? Ali to dejansko nakazuje na pomanjkanje kvalitete ali pa gre predvsem za razumno pristajanje na mamljivost »svojih« pogojev in delitev svojega dobička (žal v kompletu s tem tudi stroškov). Kaj urednike na prvo žogo pritegne ali odvrne? Je menjavanje založb priporočljivo ali pa predvsem tvegano početje? Kako je s promocijo in ali jo kdo v resnici izvaja? V kolikšni meri te kupci sploh preberejo, če te že doleti sreča in knjigo kupijo? Je pisateljsko polje donosno? So odgovori sploh (lahko) enoznačni?

Če črпам iz le-teh, potem se zdi, da se v izjemnih slučajih pripeti, da te objavi znana založba, pa čeprav so te prej zavrnila že vsi možni uredniki, ali pa ti celo uspe preboj že ob prvem poskusu. Vsekakor se na to ne gre preveč zanašati. Urednikom ni priporočljivo dvigovati pritiska s svojimi pogoji že ob pošiljanju prvopisa, napreduje se praviloma po hierarhični lestvici, ob čemer je priporočljivo vedeti ali pa se vsaj okvirno pozanimati, katero področje določen urednik ali založba

foto: Tit Nešović

pokriva(ta). Manjše založbe znajo biti ustreznejše, promocija pa je očitno v prvi meri stvar zavzetosti posameznega avtorja. Zaslužki niso bajni, še vedno pa obstaja verjetnost, da določen odstotek odtehta (lastno) zadoščenje. V primerjavi s preteklostjo, ko se je izdalo le okoli 1.000 naslovov letno s povprečno naklado 6.000 izvodov, se zdaj izda okoli 5.000 knjig letno v povprečju s 1.000 izvodi naklade. Številčno vzeto smo približno na istem, kaj pa kvaliteta? To vedo predvsem (knjižni) sladokusci. Za konec podajam svoj sklep, ker receptov niso delili: kvaliteta, zdrava samozavest, primerna doza samokritike in kajpada vztrajnost, ob čemer »biti ob pravem času na pravem mestu« ni nikdar odveč. V nasprotnem primeru pač obležiš v predalu.

MG

FAUST IN TOMAŽ PANDUR

Po La Divina Comedia leta 1993 sem si ponovno ogledal predstavo Tomaža Pandurja, tokrat s pomočjo Kraljev ulice in Festivala Ljubljana.

Kakor tiste dni v SNG Maribor, se je tudi tokrat zgodil spektakel, kakršnega ne doživiš vsak dan. Pandur, mojster režije, in njegova ekipa s prekaljenimi dramskimi igralci, večinoma še iz zlate dobe Mariborskega teatra, so v idealnem okolju Križank postavili pravo pašo za oči in ušesa. Lahko bi rekel, da je dodatno noto doprineslo tudi vreme, saj je deževalo in še bolj poudarilo sceno, ki se je že sicer dogajala v vodi. Faust, lik iz srednjega veka, še kako dobro prikaže sliko današnjih dni. Prav lahko se potegnejo vzporednice z življenjem danes, boj med dobrim in zlom in vsi zapleti v zvezi z dejstvom, da proda dušo hudiču. Kdo je Faust? Sam sem mnenja, da ta zgodba pride veliko bolj do izraza danes, kot v dobi, ko je nastala.

Faust podobno kot mi vsi hrepeni po ljubezni in sreči, za kar je pripravljen prodati tudi svojo dušo. Mefisto to izkoristi in ga zapelje v pekel. Skozi slike mu kaže lepoto in ljubezen, a vse skupaj je le hudičeva propaganda.

Kako sem doživel zgodbo? Na nek način sem se našel v obeh

foto: Aljoša Rebolj - SNG Drama in Festival LJ

glavnih likih. Mislim, da sem razpet med dobrim in zlom, in bi v hrepenenju po ljubezni prodal svojo dušo ter v vsej svoji sebičnosti celo vzel dušo nekemu.

Naj zaključim s sklepom, da je spektakel vreden ogleda, saj je v osnovi mnogo več kot samo predstava.

Hvala vsem, da mi je bilo omogočeno videti to predstavo in biti del spektakla.

Lep kulturni pozdrav!

Mitja K.

foto: osebni arhiv

Izza rešetak:

Zuzanna G. Kraskova

METADONSKA TERAPIJA V ZPKZ

Zavod za preustanovitev kazni zapora (ZPKZ) kot totalitarna ustanova mora in hoče zagotoviti zapovedanim imperativom in vztraja pri preprečevanju zasvojenosti od prepovedanih snovi. A zgolj vztrajati ni dovolj, kajti zasvojeni obsojenci programe zdravljenja bolj kot ne ignorirajo in si na nešteto načinov prizadevajo priti do droge. Pragmatični vidik preprečevanja zasvojenosti v ZPKZ ni popoln, saj ima približno 50% zaprtih oseb težave zaradi uživanja nedovoljenih substanc, in se že ob prihodu na prestajanje kazni odločijo za tako imenovano vzdrževalno terapijo, ki je tudi najbolj uspešna; zasvojeni prejemajo metadonsko terapijo - metadon, ki je sintetični opioid, močno sredstvo proti bolečinam. Ta je sicer korak naprej od zasvojenosti, saj zmanjša željo po

psihotropnih substancah in povzroča rahlo dremavost, zadetost, podobno kot denimo pri heroinu, ko pa se posameznik nanj navadi, se počuti normalno. Najbolj pomembno je, da ne občuti abstinencijske krize oziroma treznosti. Metadon - pri nas je najbolj uporabljan Heptanon, vpliva na iste receptorje v možganih kot heroin, je torej sredstvo za preprečevanje abstinencijske krize in je zato pogosto tema različnih polemik - iz vidika nove zasvojenosti oseb, ki se z njim zdravijo. Ker ga odvisniki prejemajo zastoj, je posledično manj kaznivih dejanj (tatvin in ropov ipd.), vpliva pa tudi na zmanjševanje okužb s HIV in hepatitisom B in C, navsezadnje pa omogoča posamezniku normalno delovanje v družbi, ki tekom terapije lahko hodi v službo, se posveča družini ali začne partnerski odnos. Potrebe

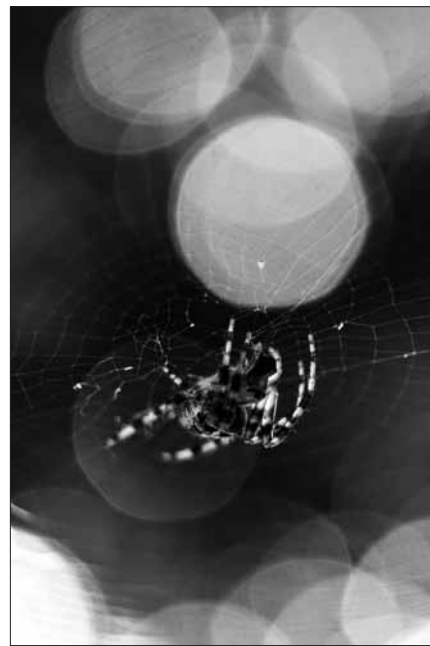

foto: Aleksander Petric

po jemanju prepovedane droge namreč ne čuti. Dodana vrednost te medikamentozne terapije je možnost, da se odloči za popolno prenehanje jemanja drog. Vključno z metadonom.

INTERVJU S SAMIM SABO

Mineva že kar lepo obdobje bivanja v rezervatu in glede na to, da tu ni nobenega novinarja, sem naredil kar intervju s samim seboj.

Kje si?

Ne vem. Najprej sem to hišo imel za sanatorij, psihiatrijo, dokler nisem na koncu prišel do zaključka, da je to rezervat za odvečne, ki smo v rokah nekaj čudnih sil, ki se jim še samim zelo megli v glavi.

Kako si se vklopil?

Glede na to, da ima življenje jin in jang pozicije, je tu črnega več kot belega. Na začetku sem se trudil črno pobeliti, pa sem dobil neko čudno svinjsko sivo barvo. Od tod tudi enačba, ki sem jo sestavil: belo ni črno in modro ni zeleno. Je rumeno vijoličasto? Kaj če je belo rjavo in je lila modro? Kje je prozorna? Torej belo ni črno in črno ni belo in obratno. Zeleno je modro in rdeče je rjavo, tako da je konec koncev modro plavo. O kateri barvi govorim? Tako sem ostal nesprijaznjen in nepotešen neke na začetku poti. Še zdaj ne vem, kje točno sem in kaj naj počnem. Mislim, da se nimam kam vklopiti, temveč le živet in preživeti obdobje tu, za gitrami (slovar zaporniškega jezika).

Je tu resocializacija uspešna?

Dokler tu oštevilčeni in zaposleni ne bodo dojeli pomena besede resocializacija, je le-ta neuspešna. Nima nobenega pomena. Kot bi dal nekemu drevo in zahteval, da iz njega naredi omaro, pa drevesa ne zna niti podreti.

Odnos zaposleni-oštevilčeni?

Dokaj težko vprašanje. Največ odnosa imamo s pazniki. S 95% njih je odnos korekten, medtem ko ga z ostalimi sploh ni oziroma je popolnoma negativen. Odnos s »kravatarji« vsaj v mojem primeru pa je neodnosen. Saj sploh ne vem, kdo je kdo in zakaj. So kot voda v Sahari.

Smisel življenja v rezervatu?

Če ima življenje izven te hiše kakšen smisel, ga tu nima. Tu se ne živi. Tu se drogira in vegetira. Živeti ti v bistvu ne dajo in zdi se mi, da je zanje to resocializacija. Ne vem. Vem le, da se to zelo čudno živi.

Kam naprej?

Dokler ne bom vedel, kje sem zdaj, tudi za naprej ne morem razmišljati. Sliši se čudno, a tako je. Tu ti zmanjšujejo IQ in najbolj so zadovoljni s tistimi, ki imajo bolj nizkega. Z njimi je manj dela in predvsem manj napora.

Kako spremeniti način dela v rezervatu?

O spremembah ni mogoče razmišljati, dokler zaposleni ne sprejmejo dejstva, da smo oštevilčeni kot oni - ljudje. Ravno tako imamo potrebe in dokler bodo zadovoljene na ilegalen način, od vsega skupaj ne bo nič. Žal.

Imaš priložnost vplivati na to?

Ne. Niti v sanjah. Dokler se tisti, ki se po uradni dolžnosti ukvarjajo z menoj, obnašajo kot mali bogovi, nimam nobene možnosti vpliva. Za primer: pedagoga, ki je odgovoren zame, sem v dveh mesecih videl le dvakrat, za nekaj minut. Ampak naredil je moj psihosocialni profil! Kako naj vplivam na to? Odjebal sem ga in on je to očitno sprejel.

Kakšne pritožbe v rezervatu največkrat slišiš?

Hahaha. Zamujajo s tabletami, hrana je slaba, ta paznik je v redu, ta pa je pes, vroče je, zebe me, skratka niti besede o svoji prihodnosti. Niti besede o težnji po življenju. So sprijaznjeni s tem?

Se počutijo kot inventar rezervata? Očitno, čeprav jih ne razumem.

S kom se najbolj razumeš?

S samim seboj, pa še samega sebe dostikrat izgubim. Vem, tu bi moral reči, da mi ogromno pomenijo obiski, telefoni in dopisovanje s prijatelji/cami s svobode. Pa žal ni tako. To je včasih pravo breme. Hlepim po svobodi. O svobodi ne moreš govoriti - moraš jo doživeti.

Svoboda telesa, glave ...

Na začetku sem se tolažil s tem, da so mi zaprli le telo, toda vse bolj izgubljam tudi glavo. Naj to priznam? Živ nikoli. Se raje ubijem, kot da postanem njihova marioneta. Takle mam.

Taubi

»Eho« iz tatega konca:

Boštjan Cvetič

STRATEGIJA (PREŽIVETJA) BREZDOMNIH OSEB V SLOVENIJI

foto: osebni arhiv

V okviru vseslovenske mreže, kateri so pridružene vse relevantne organizacije na področju brezdomstva v Sloveniji, ter na izvršilnem nivoju posredno ustanovljenega društva »Brezdomni do ključa«, v kateri se združujemo strokovnjaki na področju socialnega varstva (po 69. čl. ZSV) v omenjenem ciljnem polju, smo v mesecu septembru tega leta dokončno uresničili eno od želja strokovnih delavcev in - kar je najbolj pomembno- vseh brezdomnih oseb, ter pripravili osnutek nacionalne strategije za brezdomne in socialno izključene osebe za področje Slovenije.

To, da je strategija prav konec meseca septembra ugledala luč sveta, nikakor ni naključje, saj smo hoteli, da bo ustrezna popotnica ob obeležju svetovnega dneva brezdomstva, ki vsakoletno poteka 10. oktobra in v katerega se prav vsi člani vseslovenske brezdomne mreže aktivno vključujemo s številnimi dejavnostmi, od t. i. dni odprtih vrat, delavnic, okroglih miz do športnih in kulturnih prireditev.

Hkrati je bila to tudi ena izmed izvršenih jasnih zavez, ki smo si jih zadali ob formalizaciji našega društva. Pripraviti krovni dokument na nacionalni ravni, ki pritiče brezdomnemu »terenu« in ne visokoletnim ciljem, ki se premnogokrat radi zapišejo iz usnjenih foteljev ...

Pot do strategije je bila dolga ter trnova in se je na nek način začela že leta 2002 v Mariboru, ko smo se na pobudo avtorja tega članka srečali predstavniki vseh takratnih programov v Sloveniji, zavetišč in sprejemališč za brezdomne, ambulate PRO BONO - LJ in MDDSZ ter lokalnih skupnosti Celja in Ljubljane. Vseh brezdomskih programov je bilo takrat le sedem in vseslovenska mreža je od takrat znatno povečala članstvo, kot se je žal znatno povečalo tudi število brezdomnih oseb.

Pot do osnutka strategije nikakor ni bila lahka, saj smo želeli izhajati iz pragmatičnih potreb slovenskega brezdomca, tukaj in zdaj, torej preslikati »govor terena« leta 2015. Zadevo smo si zastavili večplastno, saj so razmišljanja po in o sistemu, da »štiri stene« rešujejo vse že precej arhaična ...

Pripravili smo strategijo, ki vsebuje pet poglavitnih, lahko jim rečemo »življenjskih« segmentov, in sicer socialno oskrbo, nastanitev, delovno okupacijo, zdravstveno oskrbo in krepitev zdravja. Obenem smo poskrbeli za ustrezen preplet le-teh, saj lahko le tako ustrezno ter predvsem strukturirano in celovito pristopimo k reševanju brezdomstva iz nacionalnega »naslova«.

V strategijo smo implementirali nekaj programskih rešitev, ki so bile nujno potrebne že včeraj in ne le danes, ko smo predvsem gasilci;

tukaj bi izpostavil željo po ustanovitvi funkcije varuha brezdomnih, ustanovitev pohospitalne enote za obnemogle in brezdomne v terminalnih stanjih, na področju zaposlovanja pa smo predvideli enak tretma brezdomnih oseb kot nekaterih drugih, ki so ta položaj že dobile, v kontekstu primeroma javnega povabila za program javnih del znotraj aktivne politike zaposlovanja. Posegli smo tudi na kadrovske normative in jih ustrezno prilagodili stanju danes, ki se precej razlikuje od časov pred t. i. krizo, spregovorili smo tudi o temeljnih pogojih, ki bi jih naj bili deležni zaposleni oz. bi jim bili omogočeni upoštevajoč specifično brezdomstva. Seveda pa ob tem nismo pozabili tako na splošne smernice kot tudi na poglobljene cilje in izhodišča izvedbenih dejavnosti. Še posebej velik korak smo naredili na področju definiranja brezdomstva, saj smo dorekli tudi definicijo brezdomne osebe, ki se glasi takole:

Brezdomec je človek brez doma, ki predstavlja varno in primerno bivališče z ustrezno psiho-socialno mrežo, z dostopom do vseh institucionalnih storitev, ki posamezniku omogoča človeško dostojanstvo.

S tem smo nadomestili spodnjo definicijo, ki smo jo zasnovali oz. prevzeli v lanskem letu in ki je bila pripravljena kot rezultat velike odsotnosti vrednot ter moralnega značaja v naši družbi, ko je človek človeku vse manj človek in ko je dostojanstvo v našem družbenem prostoru zelo čudna kategorija, saj je več kot očitno, da si ga velika večina ljudi zamišlja povsem po svoje ...

Brezdomen je človek, ki je IZGUBIL oziroma mu je bilo ODVZETO njegovo človeško dostojanstvo.

Verjamemo, da bo strategija brezdomnim osebam v veliko pomoč, zato smo se tega tudi lotili. Vsaj malo naj bi jim pomagali izboljšati njihov vsakdan, jim odpreti kakšna vrata, ki so jim do sedaj bila trdno zaprta. Prav je, da se o teh stvareh začnemo pogovarjati odkrito, ali kot smo zapisali v preambuli.

Zakaj že? Zato ker so ljudje ...

Tega dejstva se nekateri uradniški vrhovi ne zavedajo dovolj ali pa sploh ne, njihovi edini parametri so kalkulator, finance, denar, postavke ...

Sam pa sem še vedno trdno prepričan, da je človeško življenje neprecenljivo, in ni merljivo v denarju ...

Vem, da zveni precej utopično, a tudi prav ...

025
KRALJI
ULICE

LJUDSKA KUHA - KREMNI NAMAZ Z POROM

Sestavine:

- 2 pora
- 200g kajmaka
- 250g skute
- sol
- poper
- čili
- svež riban hren
- začimbe po želji
- dve lepinji

Priprava:

Por narežemo na tenko, posolimo, dodamo sestavine, dobro premešamo, pustimo stati kako minuto, da se okusi prepojijo in namažemo na lepinji. pa dober tek! Hiter zdrav obrok brez kuhanja.

Luka®

foto: Vir internet

Opodpiram: DESA MUCK

026
KRALJI
ULICE

Kako dojemate brezdomstvo in kdaj ste se s pojmom (prvič) поблиže srečali?

Kot najstnica sem včasih zbežala od doma in sem bila brezdomka, ki je spala po kleteh, stopniščih in pri prijateljih. Včasih sem tudi žicala za kak drobiž, ampak vedno pri znancih, nikoli pri tujih ljudeh.

Kakšen se vam zdi odnos do brezdomcev v današnji družbi?

Se mi zdi, da je pri nas v Sloveniji precej dobro poskrbljeno zanje, saj ne umirajo na ulici kot npr. v Indiji ali Ameriki.

Kakšna se vam zdi trenutna situacija v primerjavi s preteklostjo?

Ko sem bila mlada, si lahko brezdomce preštel na prste. Poznali smo njihove zgodbe in imena, bili do njih radodarni in spoštljivi. Sploh mi mladi, bolj boemsko nastrojeni, smo se občasno družili z njimi. Danes jih je ogromno, čeprav sem slišala, da so nekateri bolj slavni od drugih. Sicer pa že trideset let ne živim v Ljubljani, tako da toliko ne spremljam brezdomske situacije. Tu na podeželju se sicer najde kakšen, ampak cela lokalna skupnost skrbi zanj.

Kako bi po vašem lahko izboljšali stanje oziroma kaj je po vašem tisto, kar bi svet lahko naredilo lepši kraj za vse?

Tudi če vem, kaj bi bilo treba, bi bila to utopija. Ljudje še zdaleč nismo dovolj zreli za korenitejšo spremembo. Človeštvo mora najprej odrasti, zato pa bo nemara treba še veliko časa, nemara pa se to sploh ne bo nikoli zgodilo. Dokler se še čisto resno jemlje smešne ritualne institucije iz pradavnine, kot je Cerkev, ali lovska zveza, smo še daleč od lepšega kraja.

Poznate projekt Kralji ulice in kaj menite o njem?

Poznam in všeč mi je.

Morebitne pozitivne in/ali negativne izkušnje z brezdomci, anekdota?

Na jetra mi grejo tisti tipi na parkirišču pred skupščino. Prav z grozo grem tja, ker utrujajo in imajo potem surlo, če jim ne daš nič. Človek nima vedno drobiža pri sebi. Kadar imam, dam z veseljem.

Izognem pa se kričavam, nesramnim in preočitno vinjenim brezdomcem, saj se pijanih ljudi bojim, ker so nepredvidljivi.

foto: osebni arhiv

Desa Muck

Bi morda sami kaj posebej izpostavili?

Želela bi, da se na področju brezdomstva ukrene nekaj bolj drastičnega. Da se npr. zgradi zavetišče, kjer bi poleg hrane in prenočišča, imeli na voljo tudi možnost, da kaj delajo, da se česa priučijo, in si nekaj prislužijo tudi sami. Morda bi nekateri izmed njih to želeli, vendar so izgubili zaupanje vase. Da pri vsem tem sodelujejo tudi strokovnjaki, ki bi jim

nudili kakšno terapijo, da bi jim vrnili zaupanje vase in v ta svet, ki kljub vsemu ni tako krut, sicer jim ne bi pomagal preživeti.

Življenjski moto?

Če padeš, vstani in pojdi naprej. Nikoli ne obstani na istem mestu, ali se vrni nazaj. Pojdi naprej, čeprav ne veš, kaj te čaka.

Intervju pripravila MG

IMAM REŠITEV ZA NAŠE AFERE, NIHČE NE SME NIČ DELAT.

IZJAVA DRUŠTVA KRALJI ULICE OB SHODU V DOBRODOŠLICO BEGUNCEM

Ko se soočamo s travmatičnimi zgodovinskimi dogodki, kot je denimo holokavst, se nam pogosto zdi, da gre za nekaj nedoumljivega, kar so povzročile krvoločne pošasti, ter se ne more ponoviti, posebej pa se ne more zgoditi nam. Žal pa se ne zavedamo, kako hitro s svojo brezbriznostjo, gledanjem stran, prikimavanjem manipulatorskim avtoritetam, izpolnjevanjem navodil, strahom pred izgubo lagodnega življenja ter predvsem s pristajanjem na to, da se ljudi deli na »nas« in »njih«, že sodelujemo v procesih, ki lahko vodijo v to, da se skupine ljudi zaradi določenih okoliščin pošilja v smrt ali pušča umreti ter se pristaja na govor, ki jih namesto kot ljudi označuje kot »poplavo« ali »škodljivce«, ki nas bodo »preplavili«.

Društvo Kralji ulice ne pristaja na nikakršne delitve ljudi glede na njihove okoliščine, niti take ali drugačne osebne lastnosti. To, od kod kdo prihaja, katerega spola je, v kaj verjame, kaj je doživel/a, v nobenem primeru ne sme postati kriterij odmerjanja ali pogojevanja solidarnosti ali pomoči. Nasprotno, menimo, da lahko ravno solidarnost in odprtost do soljudi pomagata našemu svetu preživeti, saj utrjuje občutek, da smo povezani, da delimo isto usodo in da smo vsi ljudje. Brez tega temeljnega občutka povezanosti sobivanje pade in se spremeni v krvoločno vojno vseh proti vsem, v postapokaliptično kanibalstvo, kjer se ni mogoče več kam skriti.

Na našem svetu je virov dovolj. Niso pa ti še zdaleč pravično razporejeni, nasprotno,

foto: Nejc Trpin

dokazano je neenakost v svetu vse večja in že alarmantno visoka. Ljudje, ki bežijo k nam pred vojnami, lakoto, preganjanjem in pomanjkanjem perspektive, pač ne morejo biti razumljeni kot grožnja, razen če bi nekdo rad odvrnil pozornost od resničnih virov težav, ki so krize, ki jih blago občutimo na našem delu sveta in jih intenzivno izkušajo ljudje, ki bežijo, povzročili in jih ohranjajo. Nepravični ekonomski sistem ima ime - izkoriščevalski neoliberalni kapitalizem, katerega nosilci nas poskušajo spreti med seboj, da bi lažje vladali. Ne pustimo se slepiti, da nas begunci lahko kakor koli ogrožajo. Lahko pa v njih vidimo priložnost, našo

potencialno prihodnost, ki nam je prišla potrkati na vrata, kot morda še pravočasen opomin, naj se zbudimo, zganemo in začnemo ustvarjati spremembe, preden bomo begunci vsi.

Zato od vlade pričakujemo, da se bo držala nekaj osnovnih načel: dostojnega sprejema ljudi; nevračanja; da se bo v celoti odrekla uporabi nasilja do že tako travmatiziranih ljudi ter da bo omogočila ljudem dostojno bivanje na svobodi (in ne denimo v zaprtih taboriščih).

Od soljudi pričakujemo, da ob izzivu prihajajočih beguncev pokažejo sočutje in izrazijo bratstvo oziroma sestrstvo do soljudi, tisto tako opevano ljubezen, ki najbolj zasije ravno takrat, ko je brez pričakovanja česar koli v zameno namenjena komu, ki jo potrebuje zato, da lahko zgolj preživi. Pokažimo, da solidarnost ni luksuz, ki si ga lahko privoščijo le najbogatejši, nespametno bi bilo čakati na njih. Bodimo ljudje, ki bi si jih želeli srečati, če bi se sami znašli v položaju, ko nam ne bi preostalo drugega kot bežati v neznan. Odzovimo se složno in odgovorno. Morda ne bomo imeli popravnega izpita. Vsaj ne za časa našega življenja.

V primeru pa, da Evropa na tem izpitu pade, bodo o vsem tem brali znanamci in se jim bo z zgodovinske razdalje nemara zdelo, da se kaj takega, kot smo zakrivali mi, njim nikakor ne bi moglo zgoditi.

Špela Razpotnik

foto: Nejc Trpin

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Narobe obrnjeno – ne tako bela kocka
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, LJ
KDAJ: do 22. 11.

KAJ: delavnica Fotografije iz zasebnih albumov 20. stoletja na spletu – Anja Frković Tršan
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, računalniška učilnica, Kersnikova 2, LJ
KDAJ: 26. 11. ob 10.00

KAJ: Arheologija od blizu, izkušnje muzejskega arheologa Martina Horvata s terenov v Ljubljani od leta 1988 do danes, predavanje o izkopavanjih na Gosposki ulici. Turjaška palača, 1995–2004 (1. del)
KJE: Mestni muzej Ljubljana, Gosposka ulica 15, LJ
KDAJ: 17. 11. ob 18.00

KAJ: Otvoritev razstave članov ustvarjalne delavnice društva Kralji ulice (mentorica Laura Ličer)
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, LJ
KDAJ: 6. 11. ob 19.00

KAJ: potopisno predavanje Kerala – Nandakumar Chellappan Nair
KJE: Knjižnica Škofljica, Šmarska cesta 3, Škofljica
KDAJ: 16. 11. ob 19.30

KAJ: Tiski vizualne poezije, mednarodna razstava
KJE: Bežigrajska galerija 1, Dunajska 31, LJ
KDAJ: od 19. 11. do 23. 12.

KAJ: Janez Lenassi (1927-2008): Kipi
KJE: Bežigrajska galerija 2, Vodovodna 3, LJ
KDAJ: od 11. 11. do 23. 12.

KAJ: Lala Rašič, samostojna razstava
KJE: Kulturni center Tobačna 001, Tobačna ulica 1, LJ
KDAJ: od 6. 11. do 11. 12.

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Predstavitve knjige Glasovi – Mirana Likar
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, LJ
KDAJ: 11. 11. ob 19.30

KAJ: Na pesniškem tandemu – Miriam Drev in David Bedrač
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, LJ
KDAJ: 20. 11. ob 19.00

KAJ: Literarni pogovor v okviru spremljevalnega programa 31. slovenskega knjižnega sejma, Kralji ulice, gost Nejc Gazvoda, moderira Jurij Kunaver
KJE: Klub SOT 24,5, stavba Lovci, pritličje levo, AKC Metelkova Mesto, LJ
KDAJ: 26. 11. ob 18.00

Razno

KAJ: November, ko so brki več kot le okras – dr. Mirjana Rajer in Jaka Jakopič
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje, Kersnikova 2, LJ
KDAJ: 23. 11. ob 18.00

KAJ: 31. slovenski knjižni sejem
KJE: Cankarjev dom, Prešernova 10, LJ
KDAJ: 24. 11. - 28. 11.

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

19. 08.>> Moj kralj ulice pa ima št. 341 (Boris Maraš – op. uredništva), kot tudi njegov dobro oskrbovani pasji kraljiček. Vsem srečno, Marija

20. 08.>> Pozdravljeni, po dolgem času sem kupila Kralje ulice. Zanimive vsebine, z veseljem prebrano :-). Pohvale nevsiljivemu in prijaznemu prodajalcu št. 312 (Leopold Košir – op. uredništva) na LJ železniški postaji. Vsem veliko ustvarjalne energije še naprej in vse dobro 312-tki (žal ne poznam njegovega imena)! LP, Karmen

28. 08.>> Pozdravljeni, ravno sedaj berem vaš glasnik, ki sem ga kupila včeraj od nadvse prijazne gospodične pred Sparom v Kopru. Moram povedati, da vsaj meni polepša dan, saj sta nasmeh in prijaznost v današnjih časih velika redkost. Hvala gospodični in ob naslednjem nakupu bova gotovo tudi kakšno rekli. Lep dan vsem kraljem ulice.

31. 08.>> Časopis kupujem od začetka (Medvode ali Hofer Šiška). Prodajalci nevsiljivi, prijazni, branje super. Potem ga z veseljem prebere še moja mama (88 let). Srečno naprej, Saša

31. 08.>> Živijo, pogosto kupim revijo Kralji ulice, ker je zanimiva in ker so prodajalke in prodajalci simpatični. Prodajalec št. 83 (Danilo Šorli – op. uredništva) je vedno prijazen. Veliko uspehov še naprej želim celi ekipi!

07. 09.>> Mislim, da me je nekdo prinesel okoli, ker je bil vsiljiv. Mislim, da sploh ni vaš prodajalec. Imel je en sam zmečkan izvod, št. 447. Kralje ulice poznam in vem, da so nevsiljivi, prijazni, pozitivni, polepšajo dan. Tole je bila zelo neprijetna izkušnja in mi je žal, da sem se pustila pritisniti v kot in izsiljevati. Bilo je na Miklošičevi pred Garažno hišo Kompas. Seveda se mi je mudilo, da dvignem avto, tudi jaz denarja ne pobiram na cesti. Žal mi je, če vam nekdo kvari sloves. LP, Suzana

21. 09.>> Pohvalim prodajalca št. 58 - žal ne vem njegovega imena. Je vedno prijazen, nevsiljiv in nadvse hudomušen. Ela

21. 09.>> Prodajalec Boris (Maraš – op. uredništva), št. 341 in nj. kuža Tobi mi prinašata srečo. Ne vem zakaj, ampak tako je. Obljubim, da bom obema še prinesla kak priboljšek. LP, Mojca

OGLASNA DESKA

November je čas priprave na zimsko spanje. Zato si pri nas kupite termofor, mehko dekico, termovko in rokavice. Pa kakšno dobro knjigo in svetilko, da si osvetlite dolge mrčne ure.

Še vidimo na Poljanski cesti 14 ali na www.robabara.si

V enem od naših programov, nastanitveni podpora, se je v zadnjem času povečala potreba po pralnih strojih in hladilnikih. Če imate morda kakšen star, venidar delujoč hladilnik ali pralni stroj, pa ne veste kam z njim, z veseljem pridemo z našim kombijem in ga odpeljemo.

Kontaktne številke: 059 022 503 ali 030 323 303 (Monika). Dosegljivi smo od ponedeljka do petka med 8.00 in 16.00 ter ob sobotah med 9.00 in 12.00.

Za vse prejete donacije se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Izvajamo selitve, praznenje stanovanj, podstrešij, kleti ipd. Nudimo tudi pomoč na domu. Tel.: 070 488 779, Klavdija

Če imate zložljivo/prenosno šahovsko ploščo s figurami v žaklju, katero bi lahko podarili, vas prosimo, da pokličete 031 220 047. V poštev pride tudi običajen šah. Šahisti vam bodo zelo hvaležni.

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice izdelovanja instrumentov iz recikliranih materialov so pod

vodstvom mentorja Iztoka Korena izdali CD z naslovom Ulične žvrgoljivosti.

Naročila zanj sprejemamo preko e-pošte: urednistvo@kraljiulice.org

oziroma info@kraljiulice.org, CD pa je možno kupiti tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak petek od 15h - 16h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne interesente, da je izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €).

Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

Šanghaj

foto: Stefano Leonardi

					ČEŠKI SKLADATELJ, AVTOR OPERE "PRODANA NEVESTA"		SLADEK RASTLINSKI SOK (DVE BESEDI)	KONJ DOLOČENE BARVE	GLAVNI ŠTEVNIK	DVORANA ZA PRIKA- ZOVANJE FILMOV	VELIKA LUKA V IZRAELU, TUDI AKA
					POGOSTO IGLASTO DREVO						
					KAMEN, KI DOLOČA MEJO						
					IME LETAL EDVARDA RUSJANA				ČRKI MED M IN P V ABECEDI TINA TURNER		
					PRIPADNIK NEKDANJIH TEVTONOV						
					FRANCOSKI PISATELJ, AVTOR ROMANA "ARIANA"					ZGODOVIN- SKO JEDRO JAPONSKE (IZ: TOMAJA)	ALDEHID OCETNE KISLINE
					DOMAČA OBLIKA IMENA IGNAC ČARLI ARHAR				ENAČAJ MUZEJSKA ZBIRKA KAMNITIH SPOMENIKOV		
MESO DOMAČE ŽIVALI	OKRASNI IZDELEK, NAREJEN Z VEZENJEM		NEKDANJI PREBIVALEC ETRURIJE V ITALIJI	AMERIŠKI POTEPUH	IME ŠVEDSKE SMUČARSKE TEKAČICE FROST	NIZEK ŽENSKI PEVSKI GLAS	ŠARM, MIKAVNOST BIBLIJSKI OČAK			GROZDASTO SOCVETJE PLAHA GOZD- NA ŽIVAL	
IME PESNICE MAKAROVIČ								IZOLA- CIJA			
ODPRTINA ZA ZRAČENJE Z VENTILA- TORJEM							LONČNICA Z RAZLIČNO PISANIMI LISTI	SLOVENSKO IME DVEH MESECEV			
KAR ZRASTE, POŽENE NA ČEM, POGANJEK								IGRALKA EKBERG KONJSKI "LASJE"			
PRISTANIŠČE V NERET- VANSKEM KANALU					IME PEVKE PRODNIK	RAVS IN ----	ROK GLAVAN SODARSKO ORODJE (IZ ČRK: LORT)		VZORNIK RUSKO MOŠ- KO IME (IZ ČRK: RINA)		
NADZOR- NICA, KONTRO- LORKA										BIBLIJSKI OČAK, KI JE PREŽIVEL VESOLJNI POTOP	ČETRTRI RIM- SKI CESAR (V BESEDI SANKE)
MANJ KOT ENA				JEKLARSKI OBRAT PLATINA							
IME IN PRI- IMEK SLAVNE RUSKE BALETNE PLESALKE									ATOM, KI JE PRIDOBIL ALI IZGUBIL ELEKTRONE		
STE JO REŠILI DO KONCA?	STAR SLOVAN				PRIPIRAVA ZA MERJENJE VODNE GLOBINE				ODMEV		

sestavlil Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulične živrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Vladka Krošelj in Ana Kovačič iz Kopra, Biba Jagodič, Drago Repe in Gašper Pirnat iz Ljubljane, Milka Kolarič iz Zg. Korena, in Andreja Fortuna iz Trebnjega.

V prejšnji številki smo pomotoma objavili napačna imena nagrajencev, pravi nagrajenci so nagrade že prejeli po pošti!

JANNE
KARLSSON '15

DANILO IN PRIJATELJI

Spoznal sem, da sem včasih vesel
najbolj običajnih stvari, kot so
morje, sonce, nasmehi.
Hvala mimoidočim.